سبيل
الكل في سبيل الحق
Sebil
herşey hak için

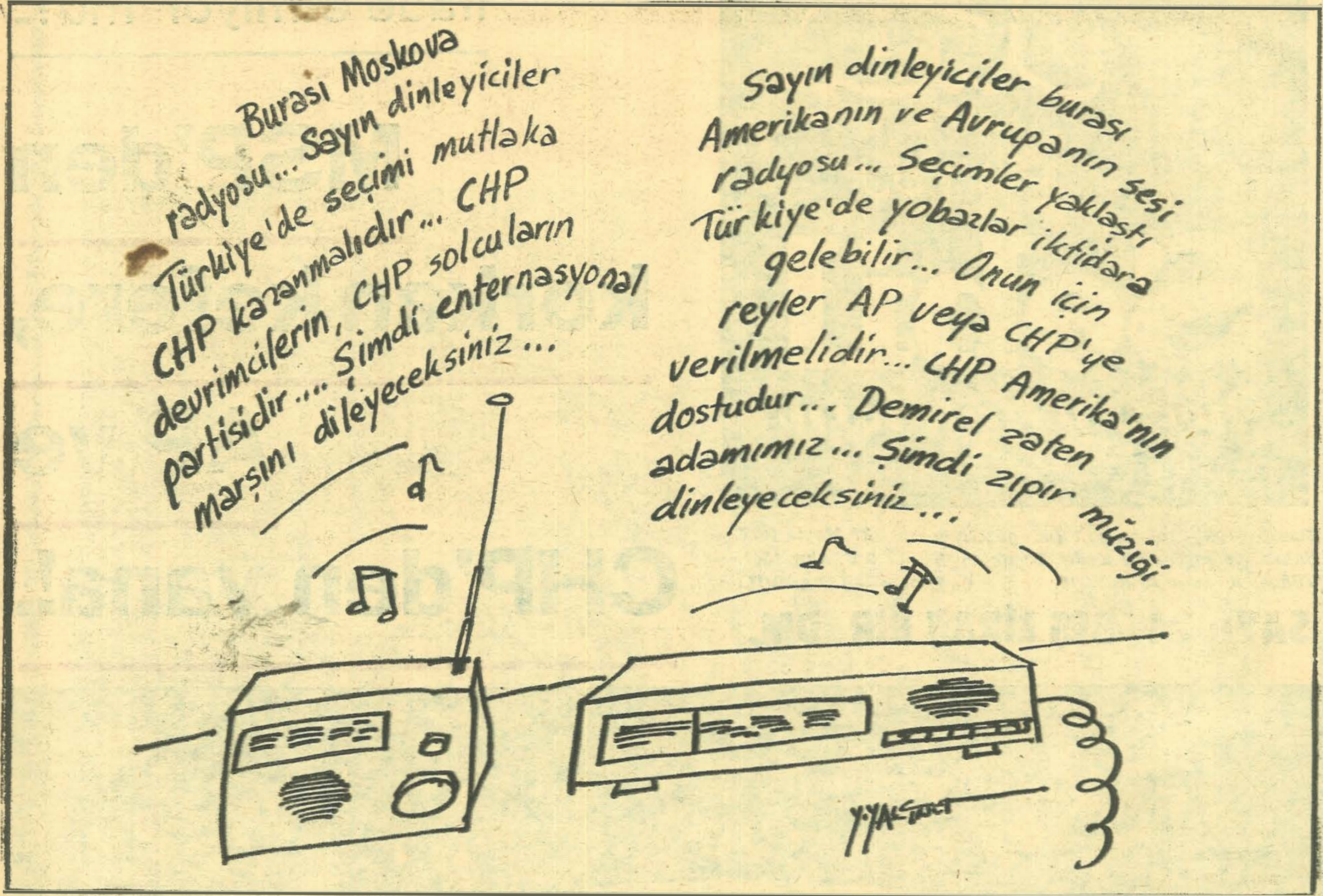
Siyasi, edebi, tarihi haftalık gazete ● 27 Mayıs 1977
Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu ● 9 C. Ahır 1397
Vilâyet Han Kat: 3 Nu: 204 Cağaloğlu — İSTANBUL
SAYI: 74 / BEŞ LİRA / BİR DM.

Bu size bir mânâ ifade etmiyor mu?..

MSP'den korkan kefere, AP ve CHP'den yana!..

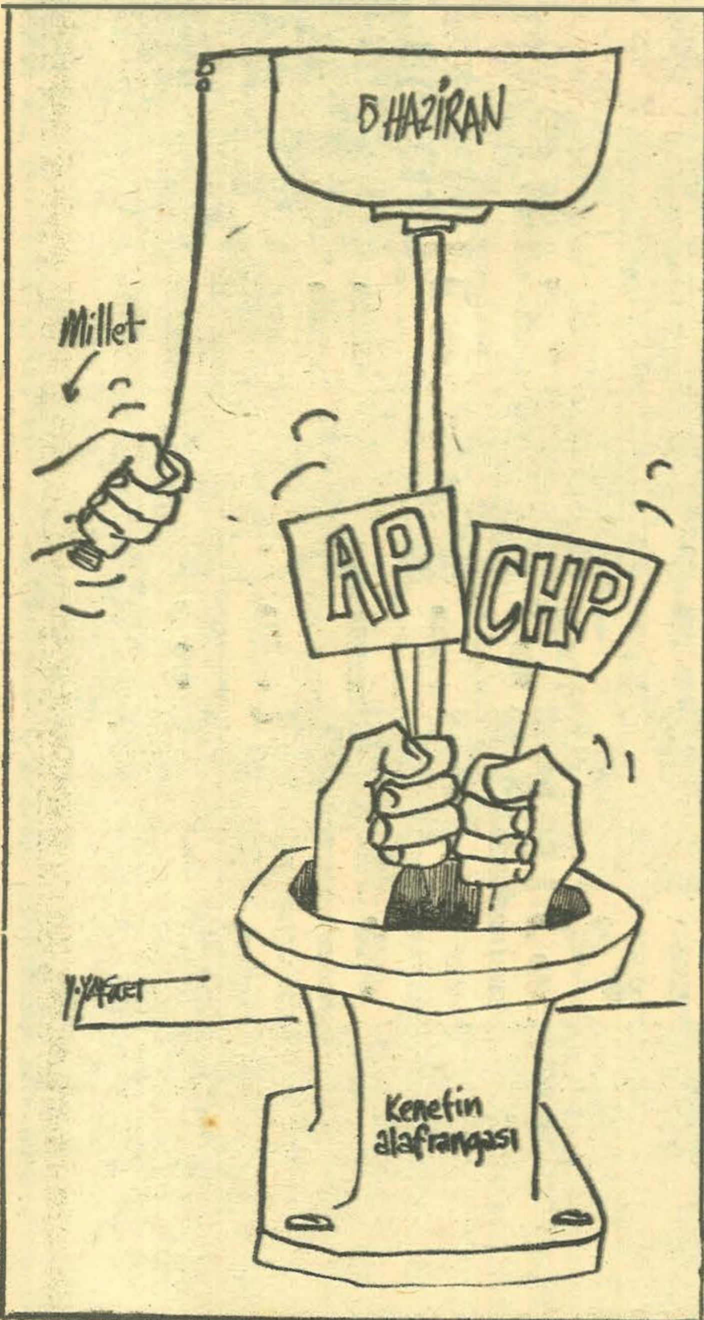
Erbakan:

"Ayasofya Camii İslâm'ın köhnemiş Hıristiyanlığa galebesinin timsâlidir"

Selâm

Sabah namazıyla kalk!..

ŞU «Sandıksal demokrasi»yi bir oyuna benzetebilirsiniz. Tarafları olan ve bu tarafların uyma mecburiyeti taşıdığı belli kaideleri bulunan bir oyuna. Farketmişsinizdir oyunun kaideleri; yalan - dolan, hile, dümen - dubara, iftira, karalama, katakulli, şatlabanlık, ipe sapa gelmez lâf kalabalığı, vaad, vaad, tehdit, «Benim yoğurdum iyi, ötekisinin ekşi..» edebiyatı vs...

Topyekûn kepazelik!

Ne yaparsınız ki, «sandıksal demokrasi» bir oyunsa, kaideleri de işte bu kepazeliklerdir!

Siz de bu oyuna -mecburen- katılıyorsanız bu kepazeliklerin paçanıza bulaşmasını tabii karşılayacaksınız; çünki, mani olmak gücüne sahib değilsiniz, oyunun kaideleri bunlar.

5 Haziran seçimleri yaklaşırken, zaman zaman görüştüğüm kardeşlere bu misali vermeden edemiyorum. Kepazelikler üstümüze sıçrıyor, «oyunun kaidesi» diye ortaya konulan pislikten tiksiniyoruz, azab duyuyoruz, hayıflanıyoruz. Hepsi nafile, hepsi boş!.. Seçim sonrası kısmet olursa bu mevzuu kurcalarız.

Küfre karşı seçimler vesilesiyle nasıl olursa olsun müslümanın ittifak etmesi zararetine inanan Sebil'in birkaç sayıdan beri ısrarla üzerine gittiği ve okuyucusuna duyurmaya çalıştığı mevzudur bu..

— Seçim Türkiye'de oluyor, elin oğluna ne oluyor?..

Soru bu!

Elin oğlu derken, komünisti ve kapitalistiyle kefere dünyasını kastediyoruz. İşte Rusya, işte Amerika ve işte avrupalılar.. almanı, fransızı, ingiliziyle avrupalılar! Yâni Ortak Pazarcılar...

Siz 6. sahifemize bir göz atmadan evvel benden bir hülâsa yapayım: Rusya'ya ne oluyor? Onlara olan şu: CHP'nin iktidara gelmesini istiyorlar. İktidara gelmesini istiyorlar çünki, bir CHP idaresinde pekâlâ komünist hareketlerin rahat soluk alabileceğini düşünüyorlar. Komünistlere göre CHP iktidarı bir «geçiş devresi» olacaktır. Kıytırık kızıl partiler vasıtasıyla komünizmi Türkiye'de geliştiremeyeceklerini anlamış vaziyetteler. Onun için çareyi CHP'de buluyorlar.

Pekiy, Amerika'ya ve Ortak Pazarcılara olan ne? Onlara olan da şu: Türkiye 50 şuncu senedir, bunların dümen suyundadır. Bunların emirberi haline sokulmuştur. Türkiye'de bunlar içtimai ve iktisadi sahada istedikleri gibi at oynatabilmektedirler. Askeri elbetten Türkiye bunların ateş hattındaki bir ileri karakolu vaziyetindedir. Velhasıl, adı «bağımsız» bir «yeni sömürge» gibidir Türkiye. Bunların soru ve içerideki maşaları vasıtasıyla Türkiye mazisinden koparılmış, irfanına yabancılaştırılmış, Batı emperyalizminin esareti altına düşürülmüştür. Batılılar iplerini ellerinde tuttukları bu ülkenin kendilerinden kopmasından korkmaktadırlar. Telâşları bundandır. Ve yine bundan dolayı «Batıcı» iki partiden birini tekrar «iktidarda» görmek istemektedirler: AP veya CHP'yi!..

Şimdi ferasetine vurgun olduğum millet, düşün bir: Elinoğlu niçin bu kadar menfaatine düşkündür ve menfatine alet edebileceği kimseleri iktidar etmek ister de, sen, bu ülkenin gerçek sahibi sen, önün sıra birbirleriyle ağız dalaşı yapan politikacıya nasıl kanarsın?.. Nasıl inanırsın bunların senden yana olduğuna?..

Osmanlı'nın kolu-kanadı kırık devrinde Sadrazamı «Moskof elçisini dinlerim, sonra da onun dediğinin aksini yaparım» demiş. Amma doğru, amma yalan, velâkin güzel ve ince bir nükte! Aynı nükteyi Sağır zamanında muhterem babamdan dinlemiştim: «Millet, derdi, bu Sağır'ın dediğinin aksini yapa yapa bu günleri gördü!..»

Lâf olsun diye yazmadım. ferasetine vurgun olduğum millet, diye; kolu - kanadı kırık, zulüm altında iken bu millet, moskofun ve sağırın dediğinin aksini takib ede ede özünü muhafaza etmeyi başardı, az şey mi bu?..

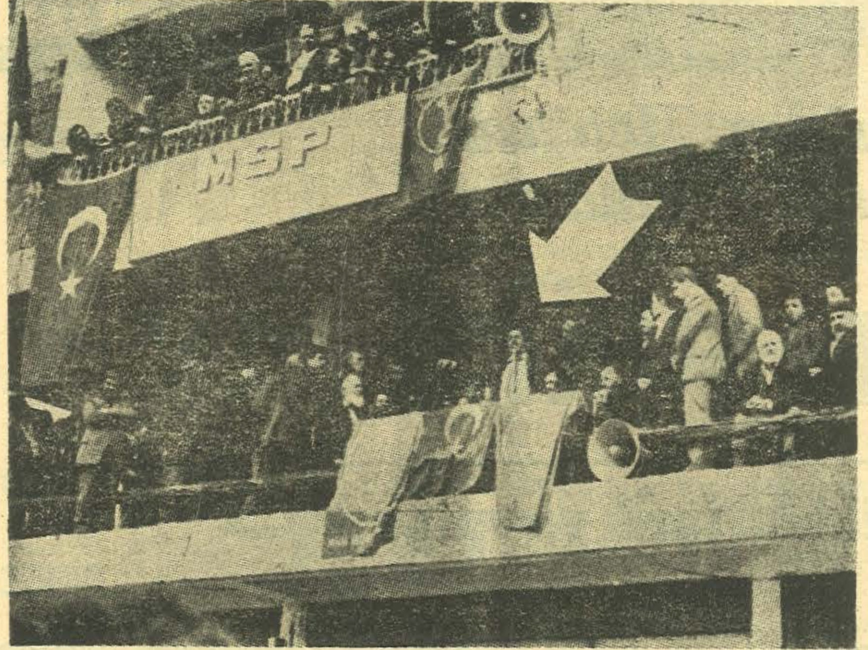
Merak etmeyin yanılanı olsa da, 5 Haziran seçimlerinde de yine Moskof'un ve Batılıların isteklerinin aksini yaparak emsalsiz ferasetini gösterecektir bu millet!..

O'na «nankör millet» diyen, «illet» diye küfreden cehennem-i zümeradaki ahbeslerin torunlarına dersini verecektir bu millet!...

Haydi Allah rast getire!..

Y. YALÇINER

«Başyazarımız Kadir Mısıroğlu'nun 5 Haziran 1977 seçimleri için Trabzon'dan MSP meb'us namzedi olduğu malumdur. Kendileri seçim kampanyasına katılmak üzere 10 Mayıs Salı günü Trabzon'a gitmişlerdir. Hava alanında binlerce gencin heyecanlı tezâhürâtı ile karşılanmış ve kalabalık bir konvoy refakatinde doğup büyüdüğü Akçaabat'a gitmiştir. Burada parti binası balkonundan hemşehrilerine hitap ederek ilk siyâsî konuşmasını yapmıştır. Bunun bazı ehemmiyetli kısımlarını okuyucularımıza takdim ediyoruz.»

● *Başyazarımız Of'da konuşurken...*

İLK HİTÂBE

Kadir Mısıroğlu

Pek muhterem hemşehrilerim, aziz Akçaabatlılar!... Şu anda, hayatımın en mes'ud ve müstesna dakikalarını yaşamaktayım. Sözlerime başlamadan evvel sizlere İslâm Tarihi'nin ibretli bir kıssasını nakletmek istiyorum. Bunu mabde-i kelâm ittihaz edişim sebebsiz değildir. Bu kıssanın söyliyeceklerimin değerlendirilmesinde bir miyâr ve anahtar olmak üzere kullanılmasını rica ediyorum. O kıssa şudur :

Kâinatın efendisi, kendilerine nâbüvvet vazifesi geldiği, fakat bunun hemşehrileri tarafından henüz kabul ve tasdîk edilmediği bir sırada, bir gün Safa Tepesi'ne çıkmışlar, etraflarına toplanan cemaate buyurmuşlardır ki, «Ey insanlar!... Ben sizin aranızda doğup büyüdüm. Benim her halime vâkıfsınız. Aranızda, benden, şimdiye kadar yalan sâdır olduğunu söyliyebilecek bir kimse mevcut mudur?»

Bu hitab karşısında etrafına toplanmış bulunan kalabalığın hepsi birden :

«Hayır ya Muhammed (S.A.V.)!. Sen aramızda emin olarak bilinirsin. Hayatının çocukluğundan itibaren bütün safahâtını biliriz. Senden şimdiye kadar asla yalan sâdır olmamıştır!...» Cevabını vermeleri üzerine kâinatın Efendisi, sözlerine devamla :

«Şimdi size, şu tepenin arkasından bir düşmanın gelmekte olduğunu ve onun kastının sizi yok etmek bulunduğunu söylesem, tepenin arkasını görmediğiniz halde, bana inanır mısınız?!...»

Dinleyenler tereddütsüz cevap vermişlerdir :

«— Evet ya Muhammed (S.A.V.) Çünkü sen Muhammed-ül Emin'sin, yalan söylemezsin!...»

«— O halde, size şu tepenin arkasında üzerinize gelmekte olan bir düşman var, onu görmediğiniz halde bana inanınız demiyorum. Fakat bu kâinatı yaratan bir hâlikızülcelâl var, O, beni size ve bütün insanlığa elçi olarak gönderdi. kendi ellerinizle yapageldiğiniz putlara tapınmaktan vazgeçerek Cenab-ı Hakkın birliğine ve benim O'nun resülü olduğuma inanınız. Bu dünyada yaptıklarınızdan yarın âhirette hesaba çekileceksiniz... Cennet var, cehennem var... Ebedi azaba veya ebedi mükâfata namzetsiniz!...»

Bu hitap karşısında Mekke müşrikleri kendisine teksipler yağdırarak dağılmışlardır.

Aziz hemşehrilerim!...

Müşrikler, kâinatın Efendisi'nin mutlak doğru söyleyici bir kimse olduğunu peşinen ikrar etmiş olmalarına rağmen, O'nun nübüvvet davası karşısında, mes'ele putlarına, daha evvel şartlandıkları hissiyata dokununca inkâra kapıldılar, inkâr edicilerden oldular.

Ben de, lâ teşbih velâ temsil, bu kıssanın ışığı altında, size diyorum ki : Aranızda doğup büyüdüm. Bu memleketin insanları olarak çocukluğumdan itibaren her halime vâkıfsınız. Şimdiye kadar hiçbir partinin mensubu olmaksızın aranızda bulunmuş ve hak bellediğim her şeyi söylemeye çalışmışımdır. Bundan otuz sene evvel şurada Akçaabat Orta mektebinde de talebe iken dükkânlarınızda, kahvelernizde sizinle muhtelif mevzularda hasbıhale başlamış bulunduğumu, aranızda pek güzel hatırlıyanlar vardır. Bu sohbetlere Trabzon Lisesine gittiğim müteâkip senelerde de devam etmişimdir. Hatta üniversite talebeliğim esnasında bile, buraya geldikçe huzurlarınızda kavrayabildiğim hak ve hakikatleri ifade etmeye çalışmışımdır.

O zamanlar yakamda herhangi bir partinin rozeti mevcud değildi. Beni her sınıftan ve her partiye mensup olanlarınız dinler ve tasdik ederdiniz. Hak için konuştuğuma ve doğruyu söylediğime kâni bulunuyordunuz.

O gün nasıl doğru sözlü bir insan olduğumu müşahade ve tasdik ediyorduysanız, sizden bu gün de aynı tasvib ve tasdiki bekliyorum. Müşriklerin, lâ teşbih velâ temsil peygamberimize yaptıkları gibi davranmayınız. Bu gün bir parti bayrağı altında konuşuyorum diye, şahsiyet ve istikametim hakkında ötedenberi sahip olduğunuz kanaati değiştirmeye kalkışmayınız. Zira ben dün ne idiysem bugün yine oyum. Kendisini hakkın müdafaasına adamış olarak tanıyageldiğiniz, bu hemşehriniz, hep aynı yolun yolcusudur. Hak ve hakikatin davâcısıdır. Bizler gibi fâniler için bundan büyük şeref yoktur.

Aziz hemşehrilerim, aranızda hatırlayanlar vardır, buraya her gelişimde bana neden falan veya filân partiden siyâsete girmediğim sorulmuştur hatta bazı kereler bu hususta bana «baskı» kelimesiyle ifade edebileceğim derecede ısrar edilmiştir. Mâruz kaldığım bu baskılar karşısında verdiğim cevapları - muhakkakki - hatırlıyacak olanlarınız mevcuttur. Ben bu gibi teklifler karşısında dâima şu cevabı vermişimdir :

«Mevcut partilerden hiçbiri içinde gerektiği kadar ahlâk ve mâneviyat müdafaası yapılamaz. Bunlar birbirlerinden pek az farkla ayrılan temel görüşleri materyâlizm olan partilerdir. Bunların içine tek olarak veya kaale alınmayacak bir azınlık halinde girmek harcanmak demektir. Zira bizim düşüncelerimizin temsil, izhar ve ifadesine bunların hiçbirisi tahammül edemezler. Sonra bizi partilerine dâvet edenlerle çekişmeye mecbur kalır, üstelik de bundan hiçbir netice elde edemeyiz.

Fakat birgün gelecektir ki; imanlılar sırf kendi kendilerinden ibaret bir kadro halinde siyâset sahnesine çıkacaklardır. İşte ben - sağsam - siyasete o zaman atılacağım. Bu tecelliye şahid olduğum gün, sizin dâvetinize hacet kalmaksızın ben kendim ortaya çıkarak beni seçmenizi isteyeceğim. İşte, aziz hemşehrilerim, bugün, o, yıllarca evvel temas ve işaret ettiğim gündür.

Ben, siyasete nefsânî bir hevesle atılacak bir kimse olsaydım, bu güne kadar asla beklemezdim. Zira şu anda kırkbeş yaşında bulunmaktayım. Onbeş seneden beri huzurunuza meb'us seçilmek için gelmeme

(Devamı 14. Sayfada)

Yakın tarihimizde **Meçhûl kahramanlar**

Trabzon Meb'usu Şehid-i Muazzez

ALİ ŞÜKRÜ BEY

«Müddei tarih ve vatandır!..»

Ali Şükrü Bey

1 7

Kadir Mısıroğlu

ALİ ŞÜKRÜ BEY (Trabzon) — Demek siz şimdiden kapitülasyonları kabûl etmiş bulunuyorsunuz?

HAYDAR BEY (Devamla) — Hal böyle iken muhterem İlmiyye ve Sıhhıye encümenleri Ali Şükrü Bey'in lâyihasını esas itibariyle kabûl ve fakat hey'et-i muhteremenize takdim ettikleri esbab-ı mûcibeli mazbatalarla bazı tâdilât teklif ediyorlar. İlmiyye Encümeni, Ali Şükrü Bey'in lâyihasındaki idhâl ve füruhat (alıp satma) kelimelerinin tayyı (kaldırma) ile memnûiyyetinin yalnız imâl ve istimâl edenlere hasrını, İlmiye Encümeni de Kanun-ı Ceza'nın 265. maddesi makamına kaim olmak üzere teklif ettikleri maddelerin kabûlünü istiyorlar. Halbuki efendiler İlmiye Encümeninin teklifi vechile memnûiyeti (yasaklama) yalnız imâl ve istimâle, Avrupa'dan mâmûlen gelen milyonlarca müskirâtın serbestçe füruhtine müsâade edecek olursak bilmem ki, ecnebileri kuşkulandırmaktan başka hiçbir fayda temin etmeyen şu imâl kelimesine bilmem lüzum kalır mı? Çünkü efendiler, müskirât mamûl ve serbest olarak memâlik-i ecnebiyyeden memleketimize idhâl ve yine serbest olarak memleketimizde füruht ve müskirât bâyilerine rekabet kabûl etmiyecek derecede ucuz bir fiyatla mal temin edildikten sonra artık imâl kelimesine ne ihtiyaç kalır? Binâenaleyh hem arzettiğim esbâbtan (sebeplerden) ve hem de Kanun-ı Esâsi'nin ticâret serbesttir, maddesine muhâlefetten ve sonra da memleketimizdeki ecnebî âmillere cihet-i taalluktan nâşi, kabiliyet-i tatbikiyesi (tatbik kabiliyeti) olmayan şu «imâl» kelimesi ortadan kalkınca, İlmiyye ve Sıhhıye encümenleri men'i isti'mâl hususunda (kullanılmasını yasaklama) birleşmiş oluyorlar ki; imaldeki mahzur ve mevânii, imaldeki adem-i kabiliyet tatbik (imaline müteallik mânilerden dolayı tatbik kabiliyetinin olmaması) bilumumum memâlik-i Osmaniyedeki bil'umum teb'aya seyyânen (eşit olarak) tatbiki dolayısıyle istimâlde daha ziyâde vârittir. Efendiler, muhtelif tâbiyette meselâ bir Rus bir İtalyan Had-ı Şer'iyyeyi (Şer'î Cezayı) icab edecek derecede sarhoş olsalar, huzur-u hâkime (hâkim huzuruna) sevkedilseler hâkim-i Şer'î bunlara siz had-ı Ser'iyyeyi icab edecek derecede sarhoş olduğunuzdan dolayı sizin hadd-ı Şer'î ile te'dibinize (cezalandırılmanıza) hükmettim, dese acaba bunların mensup olduğu devletler kendilerince memnû (yasak) olmayan şu fiilden dolayı mahkeme-i Şer'iyye'den verilen şu hükmü infaz ettirecekler mi?

REMZİ EFENDİ (Kayseri) — Onlara şâmil değildir. Onlar hakkında yoktur. Bu Hadd-i Şer'î onlara şâmil değildir. Hadd-i Şer'î kime lâzımsa ona yapılacak.

HAYDAR BEY (devamla) — Onları kanun istisna edemez.

REMZİ EFENDİ (Kayseri) — Hadd-i Şer'î müslümanlara âidtir, ecnebilere lâzım gelmez.

HAYDAR BEY (Devamla) — Efendim, sizi, nizamnâme-i dahilî (İçtüzük) ahkâmına değil kanunu münâzıra ahkâmına (münakaşa usullerine uymaya) dâvet ediyorum.

REİS-İ SÂNİ BEY — Kalkar burada izah edersiniz.

HAYDAR BEY (Devamla) — Fakat efendiler siz Amerika nasıl men etti diyeceksiniz? Bir kere Amerika bizim gibi mukayyed (kayıtlı) bir hükûmet değildir. Sâniyen Amerika işret-i men'e (içki içmeyi yasaklama) teşebbüs ettiği tarihten altmış küsur sene sonra bugünkü kanun-u mecâlis-i teşriiyyesinden geçirmeye muvaffak olmuştur. (gürültüler)

REİS-İ SÂNİ BEY — Kesmeyelim efendiler. Sözü kesmeyiniz rica ederim. (Gürültüler)

REİS-İ SÂNİ BEY — (Remzi efendiye hitaben) hakkınızda nizâmnâme-i dahiliyi (İçtüzük) tatbik ederim. Herkes söylemekte hürdür. Buraya gelir söylersiniz.

REMZİ EFENDİ (Kayseri) — Niçin kıymetli vakitlerimizi zâyi' ediyoruz.

REİS-İ SÂNİ BEY (Remzi Efendi'ye hitaben) — Efendim susacak mısınız? (Haydar Bey'e hitaben) devam.

HAYDAR BEY (Devamla) — Fakat efendiler bugünkü kanunu, mecâlis-i teşriiyyeden (kanun yapan meclislerden) getirmeye muvaffak olan Amerika zannediyor musunuz ki; kanunu tatbike muvaffak olmuştur. Bilâkis efendiler meyhâneleri kapatayım derken bütün evlerin meyhâne olmasına sebep olmuştur.

ALİ ŞÜKRÜ BEY (Trabzon) — Delil göster.

REFİK BEY (Konya) — Rica ederim kesmeyelim efendim.

REİS-İ SÂNİ BEY — Efendim not edersiniz, sonra söylersiniz. Niçin hatibin sözlerini kesersiniz? (Devam, devam sedaları)

HAYDAR BEY (Devamla) — Delilim işte elimdedir. Efendiler Amerika Meclis-i Meb'usanında cereyan eden müzâkerât, bu gayr-ı kabil-i tatbik olan kanun yüzünden Amerika'nın senevî 532 milyon dolar servet gâib ettiğini ve bu kanunun gâyet vâsi' (geniş) bir mikyasta kaçakçılık sûistimâlâta sebebiyet verdiğini ve Amerika'da Men-i müskirat mes'elesinin bir mes'eleyi, bir mes'ele-i ictimâiyye ve hayâtiye değil bir mes'eleyi siyâsiye şekline girdiğini bize pek vâzıh bir sûrette isbat etmektedir.

MÜFİD EFENDİ (Kırşehir) — Encümen nâmına müsâade buyurur musunuz?

REİS-İ SÂNİ BEY — Bitirsin efendim.

HAYDAR BEY (Devamla) — Hele efendiler, Sıhhıye Encümeninin 20. asırda tatbik etmek istediği tanzifat (temizleme) işlerinde istihdam cezası, Abdülhamid zamanındaki tımarhâne ve serseri kanunundaki darb cezaları gibi İlmiye Encümeni'nin... (Gürültüler) (Alkışlar) (Sürekli gürültüler, sözünü geri al sadaları)

REMZİ EFENDİ (Kayseri) — Olmaz kabûl etmeyiz, aşağı indirin.

HAYDAR BEY (Devamla) — (Remzi Efendiye hitaben) buraya gel.

REİS-İ SÂNİ BEY — Peki efendim susun!

REMZİ EFENDİ (Kayseri) — Bizim burada lüzumumuz yoktur. Ahkâm-ı Şer'iyye aleyhinde... (Bu millet şeriatla kaimdir sedâları)

BİR HOCA EFENDİ — Ka'tiyyen kabûl etmiyoruz. Çekil oradan, utanmıyor musun? (Nedir bu yahu. Hepimiz müslümanız sadaları)

HÜSREV BEY (Trabzon) — Herkes hürdür. İstediğini söyler. (Gürültüler)

REFİK BEY (Konya) — Efendiler rica ederim ne oldunuz. Kâinata karşı rezil mi olacağız?»

Öğleden sonra yine İkinci Reis Celâleddin Ârif Bey'in riyâseti altında açılan celse, aynı elektrikli hava içinde geçmiştir. Önce Haydar Bey sözlerinin yanlış anlaşılmış olmasından bahsetmişse de, gürültüden konuşmaları pek iyi anlaşılamamış şiddetli gürültüler cereyan ederken Ali Şükrü Bey'in söz istediği görülmüş Celâleddin

Ârif Bey ise kimseye söz vermiyerek riyâsete takdim edilen bir tekliften bahsederek bunu okuyacağını bildirmiştir. Okunan takrir Men'i Müskirat Kanununun şiddetli münakaşalara sebep olması dolayısıyle müzâkeresinin müsâid bir zamana talikine müteallikti. Isparta Meb'usu Hacı Tahir tarafından verilmiş bulunuyordu.

Bu takrir de, mevcud gürültü ve karışıklıkların artmasına sebep olmuştur. Zira muhafazakârlar, Men'i Müskirat Kanununun bu sûretle yani münakaşaların kırıcı bir hâl alması bahânesiyle rafa kaldırılmak istendiğini anlamışlardı. Bu celse Birinci Büyük Millet Meclisi'nde en sert münakaşalara sahne olan celselerden biridir. Şimdi bu celseye dâir kısa bir zabıt parçası daha takdim ediyoruz:

«RIZA EFENDİ (Yozgat) — Red Red... (Gürültüler)

EMİN BEY (Erzincan) — Usûl-u müzâkere hakkında söz istiyeceğim (Şiddetli gürültüler)

REİS-İ SÂNİ BEY — Takrir hakkında mı söyliyeceksiniz, mes'ele hakkında mı?

ALİ ŞÜKRÜ BEY (Trabzon) — Bu gibi mecâlis-i teşriiyyede (Kanun yapan meclislerde) her türlü mevadd müzâkere edilir. Bu gibi mevaddın gâyet ehemmiyetlileri, gâyet ehemmiyetsizleri, dâire-i şümûlü itibariyle gâyet vâsileri vardır.

Herkes ehemmiyet-i mahsusası olan ve bu ehemmiyeti bütün âleme şâmil olan bir yerde mes'ele hakkında söz söylerken, rica ederim, sözü tartsın ve öyle söylesin. Bendeniz kanunu teklif eden olduğum için, tabiî lehindeyim. Kabûl edilmesi için elimden geldiği kadar çalışacağım. Söz söylemek herkesin hakkıdır. Yukarıdan aşağı ne biliyorlarsa onu söylesinler ve buna karşı kimsenin itiraza hakkı yoktur. Burada çıkar söyler, fakat söz söylerken bu gibi mesâilde, dikkat etmek lâzımdır. Hatta sürç-i lisana mesâğ yoktur. (Şiddetli gürültüler)

SESLER (Herkes sözünü ne sûretle söyliyeceğini bilir..) (Gürültüler.. Muhtelif sesler..)

REİS-İ SÂNİ BEY — Rica ederim efendim, oturalım. Efendim, müsâade buyurun. (Şiddetli gürültüler) (Ayak patırtıları) (Reye koyun sesleri)

HÜSREV BEY (Trabzon) — Usûl-ü müzakere hakkında söz isterim. (Şiddetli gürültüler).

SESLER (Şiddetli gürültüler) (Böyle şeyler ayıptır sesleri)

HÜSREV BEY (Trabzon) — Müsaade buyurun efendim. Isparta meb'usu Tahir Bey bir takrir vermiş, bunun hakkında

(Devamı 15. Sayfamızda)

TÜRKÇESİ Ahmed SELÂMÎ

Şerîatçılığı lânetleyenleri berâet etdiren samîmiyetsizler cevâb vermelidir

Geçen haftaki yazımızda, Şerîatçılığı, komünizm ve faşizmle aynı kefede tel'în eden (lânetliyen) maarif vekili Ali Nâilî Beyin, gördüğü aksül'amel karşısında bir «açıklama» yapdığından bahsetmişdik. Bu «açıklama» ile, «Şerîatçılık lânetleyicilerini» berâet etdirmenin isticali içinde bulunan bazı yazarların, gûyâ müdâfaalarına hüccet ve vesîka ittihaz etdikleri o «açıklamanın» satırla nı da, geçen hafta aynen neşretmişdik. Ve demişdik ki bu «açıklama», özrün kabahatden büyük oluşundan başka bir işe yaramıyor...

● Biz bu yazımızda, o «açıklamanın» tahliline girecek, vekîl beyin suçüstü oluşunu örtbas etmenin el çabukluğuna sarılanla , doğruluğa, mertliğe ve izzetli hareket etmiye da'vét edeceğiz. Çünki «köşebaşlarında» hem müslümanlık, ahlâk ve fazilet dersi verilsin; hem de, «Şerîatçılığı lânetleyiş» gibi kâinatı titreten ifâdelerin mürtekibleri, binbir te'vil ve mugâlâtanın perende atıcılığı elinde berâet etdirilsin!.. Olmaz böyle riyâkârlık. Bu da en pespâye din istismârının bir çeşnisinden başka birşey kabûl edilemez...

Maarif Vekîlinin berâetinde vesîka diye kullanılan birkaç cümle, adı geçen «açıklamadan» şöyle naklediliyor : **«Ben şerîatın değil, şerîatçılığın, yanî şerîatın siyâsete âlet edilmesinin karşısındayım. Şerîatçılığın karşısındayım** sözünden maksadım, **şerîat gibi mübârek ve muazzez, dolayısıyla da vicdanların ulviyyetine tevdi edilmesi gereken bir mefhûmun, siyâsete ister şerîat düşmanlığı yapılarak, isterse şerîat dostluğu maskesi takılarak alet edilmesine karşı olduğumu ifâde etmekdir.»**

Vekîl Bey şu iki cümlesi ile, aynı kefeye koyarak lânetlediği üç ideolojiden üçüncüsünü teşkil eden «şeriatçılığı», bir nev'î tarif ediyor. Maarif Vekiline göre Şerîatçılık, birinci cümledeki «yani» sözünün tavassutu ile de apaçık anlaşılacağı üzre **«Şerîatın siyâsete âlet edilmesidir!»**

● İmdi şu suallerimize, isterse vekîl efendi; isterse vekilin vekilleri, veya «köşebaşı» avukatları cevâb vermelidir :

1 — «Şerîatçılığı lânetleyiş» in pahalıya mâlolacağı anlaşılınca, te'vîlâtdan medet umup, **«Şerîatçılıkla kastımız Şerîatın siyâsete âlet edilmesidir»** demek, sokak çocuklarını bile kandırmıya kâfî gelebilir mi?.

2 — **«Şerîatçılık» demenin, «Şerîatın siyâsete âlet edilmesi demek»** olduğu, hangi kitabda, hangi ansiklopedide, hangi lûgatda yazıyor?. Müddeiler yerini gösterip bunun böyle olduğunu isbât etsin, biz de inanalım!

3 — Şerîatçılığa uydurma ve yepyeni bir ma'nâ takıştırma ile, **«Şer'atçılığı lânetleme»** nin tevlîd edeceği **pahalıya mal oluşu,** ve Hakk'ın gadabını da'vet edişi geri çevirmek mümkin olacak mıdır?.

4 — **«Köşebaşlarında»** te'vîlâtdan medet umup, herkesi kör âlemi sersem sanan samimiyetsizler! **«Şerîatçılık, şerîatın siyâsete âlet edilmesi»** demekse, ve **«şerîat da mübârek ve muazzez»** ise, sizin o şeceresi meşhul mantığınıza göre, tel'în etdiğiniz üç tehlükeden birincisi olan komünizm de, komünist doktrinin siyâsete âlet edilmesi midir? Ve bu komünist doktrin de «mübârek ve muazzez» midir?

Yahut «Şerîatçılık, şerîatın siyâsete âlet edilmesi» demekse, ve **lânetlenmeyi müstahıksa,** ve **«şerîat da mübârek ve muazzez»** ise; o tapındığınız milliyetçilik de, milliyetin; sağcılık da, sağın siyâsete âlet edilmesi demek olmıyacak mıdır?!. Ve o uydurucu mantığa göre **milliyetçilik ve sağcılık** da, lânetlenmeyi müstahık olmıyacak mıdır?!. Ve gene aynı mantığa göre **milliyet ve sağda «mübârek ve muazzez»** midir?!.

5 — Şerîatçılık, şerîatı esas alan bir cereyânın adıdır; ve buna İslâmcılık da denir. Irkı esas alana ırkçılık, milliyeti esas alana milliyetçilik, Türkü esas alana türkçülük, **M. Kemâl'i** esas alana Atatürkçülük, putu esas alana putçuluk, rûhu esas alana ruhçuluk (animizm) totemi esas alan totemcilik (totemi) Marks'ı esas alana marksizm denildiği gibi... Meselâ, Atatürkçülük, nasıl ki **«Atatürkün siyâsete âlet edilmesi demek»** değilse; ve komünizm ve faşizmle bir kefeye konup lânetlenemiyorsa, Şerîatçılık da şerîatın siyâsete alet edilmesi demek olamaz ve lânetlenemez...

Bu kadar çırılçıplak sırıtan bir te'ville ve «köşebaşında» böylesine uydurma ve keyfî tariflerle yakayı kurtaracağını sananlara yazıklar olsun!.

6 — Şerîatçılık, mukaddes ve muazzez Şeriatımızı esas alan; kaynağı, Kâinatın yaratıcısı Allah Azze ve Celle'ye dayanan bir cereyânın adıdır. Bunu bütün dünyâ da böyle bilir. Zâten tel'în edilen komünizm ile faşizm, birer ideolojik cereyân iken, üçüncüsünün yani Şerîatçılığın ideolojik bir cereyân olmadığını; ve fakat, vekîl beyefendinin icâd buyurduğu **«Şerîatın siyâsete âlet edilmesi demek»** olduğunu hangi zavallı kabûl eder? Aksi halde, iki armutla bir ayvayı toplıyacak bir zât-ı muhteremin, Türkiye cümhûriyetinde maarif vekîli olduğunu kabûl etmek zarûreti kendini göstermez mi?.. Bu ise, lâik, demokratik hukuk devleti nâmı hesâbına, yarım asır sonra şeref nişanı kabûl edilebilir mi?.

● Efendiler!

Mertçe, erkekçe, iffetlice yaşayıp yazı yazalım; ve te'villerle mugâlâtadan ve kelime oyunları ile gözboyamakdan medet ummaya tenezzül etmiyelim!

Dünyânın her yerinde, Şeriatçılık, İslâmcılık demekdir; ve Allah'a açılan ideolojik bir cereyânın adıdır. Sıkıştırılınca te'vile ve uyduruculuğa kaçıp, **«ben Şerîatçılıkla şunu kastettim»** demek, hiç kimseyi kandıramaz... Şerîat **«mübârekdir, muazzezdir»** diye de dil dökerek bu uydurma tariflerinin kabûl edileceğini sananlar ve onların avukatları için birtek şık vardır : Milyarlarca insanın gözü önünde Şer'atçılığı lânetleyiş gibi ekber bir suçdan rücû' etdiklerini, resmen ve alenen ilan etmek... Aksi halde Şerîatçılığın sâhibine **HAVÂLE** edilirler vesselâm.

MSP'den korkan kefere, AP ve CHP'den yana!..

Bu size bir mana ifade etmiyor mu?..

Gerek komünistler ve gerekse Batı dünyası, Türkiye'de kendilerine karşı tek hasım olarak Millî Selâmet Partisi'ni görüyor. Kızıl dünya, MSP'nin Türkiye'de iktidara gelmesiyle, komünist bir rejim kurma emellerinin akamete uğramakla kalmayıp, onların istediğinin aksine Türkiye'de başlamış olan *«ÖZ'E DÖNÜŞ»* hareketinin daha da hızlanacağını biliyor. Batı Dünyası ise, Türkiye'nin ellerinin altındaki bir *«UYDU ÜLKE»* olmaktan çıkarılacağını anlıyor. Onun içindir ki, Moskova Radyosu açıktan CHP'nin desteklenmesi için Türkiye'deki kızıllara talimat verirken, Avrupa ve Amerika ise yine AP veya CHP'den birisinin *«Tek başına iktidar»* olabilmesi için mümkün olanın yapılması gayesiyle işbirlikçilerine yardım ediyor.

Kupürünü neşrettiğimiz bir CHP yanlısı gazete ise, Amerikan Waşington Post gazetesinde çıkan bir makaleyi yer yer tercüme ederek okuyucularına sunarken işbirlikçiliğin ne ölçülere ulaştığını da ister istemez ifşâ ediyor. Gazeteye göre, halen Türkiye'de mes'ele MSP'siz bir hükûmet kurabilme mes'elesi... Bunu bir Amerikan gazetesi söylüyor.

Diğer taraftan, CHP'liler katıldıkları «Sosyalist Enternasyonal» den yardım istiyor. Bunun için hususi bir hey'eti Almanya'ya göndererek, alın terimizi, emeğimizi, yarım milyona yakın işçimizi sömüren Alman keferesinin Solcu Partisinden seçimlerde CHP'ye yardımcı olmasını istiyor. Alman solcu partisinin sözcüsü ise *«memnuniyetle bu yardımı yapacaklarını»* ilân ediyor.

Sebil, bunları milletimizin gözleri önüne sererken, haberlerin kaynağını asıllarıyla takdim etmektedir.

DIŞ BASIN

Sorun MSP'siz hükümet kurabilme

Washington Post, Ecevit veya Demirel'in tek başına iktidara gelmesinin yararlı olacağını belirtiyor

WASHİNGTON, ÖZEL

AMERİKAN Kongresinin, Türkiye'ye yıllık askerî yardım konusundaki tutumunu eleştiren, Washington Post gazetesi, yayınladığı yorumunda, "5 haziran seçimlerindeki asıl sorun, Ecevit veya Demirel'in kesin çoğunlukla başa gelerek, Batı aleyhtarı Millî Selâmet Partisine dayanmadan hükümet edebilmeleridir. Bu iki lider de, Türkiye'nin Batı ile ilişkilerini devam ettirmesinin avantajlarına inanmaktadırlar. İkisinden biri de çoğunlukla başa gelmesi halinde, Kıbrıs konusundaki sıkışmayı çözebilecek ufak jestleri yapabilirler" demektedir.
dayanmadan

Gazete, Demirel - Carter görüşmesinden sonraki yorumunda, "Türkiye adanın orantısız bir bölümünü işgale devam etmekte ve Türk politikacıları da ad[illegible] birliğini ve iki toplumun birar[illegible] gerçekleştirecek [illegible] Türk[illegible] krizi[illegible] Batı[illegible] hedefinden [illegible] şekilde gelişmektedir" dedikten sonra, Yunanlıların Carter'in taraf tutma eğilimini yanlış yorumladıklarını ve bundan dolayı surat astıklarını ileri sürmekte ve "Ege'de kıta sahanlığı nedeniyle bir savaş olanak dışı sayılamaz" demektedir.

Washington Post, Carter yönetiminin "Pazarlık gücünü artırabilmek ve iyi niyetini Türklere gösterebilmek için" Kongreye yıllık silah satışı tasarısını getirdiğini ve geçen yönetimin imzaladığı savunma anlaşmasını da prensip olarak kabul ettiğini belirttikten sonra, "Böylece Türkiye'nin Kıbrıs'da ödün vermesine karşılık anlaşmayı Kongreye yollama ko[illegible]yarak, yönetimin pazar[illegible]nü artırmak istemişti. Ancak [illegible]er şeyi bozan rolü oynaya[illegible] ters düştü. Yunanistan ad[illegible]an[illegible]sılıkla büyük çıkarlarına t[illegible]s düş[illegible]kilde, hareket eden kişiler, yöneti[illegible] Türkiye ile pazarlık gücünü kesme[illegible] tehdit ettiler. Carter yönetimi de [illegible]a boyun eğdi" demektedir.

Ecevit vey[illegible]mirel'in tek başlarına ikti[illegible]melerindeki yarara [illegible] Washington Post, yazı[illegible]yle tamamlamaktadır: "Bu a[illegible]ada Washington, Ege konusunda arabuluculuğa hazırdır. Büyük diplomatik yetenek ve biraz da şans ve Kongrenin de biraz sorumluluğunu anlaması koşuluyla; yaz ayları daha iyi günler getirebilir. Aksini insan düşünmek dahi istemiyor."

Aynı gün (19.5.1977) iki ayrı solcu gazetede yer alan ve kefere dünyasının Türkiye'de ne maksatla kimlere yardımcı olduğunu ifşâ eden haberler. Yukarıda Milliyet'in kupüründe bir Amerikan gazetesinin «MSP'siz hükûmet kurulmasını» istediğine dair yazdıkları yer alıyor. Gazeteye göre «MSP Batı aleyhtarıdır. Bu sebeple Batı dostu olan Ecevit veya Demirel iktidara gelmelidir!» Aşağıda ise, Cumhuriyet gazetesinin haberine ait kupür. Alman keferesinin solcu partisinden yardım istemeye giden CHP hey'etinin temaslarını hikâye ediyor. Sebil, klişelerinden olduğu gibi okunabildiğini tahmin ettiğimiz bu haberlere fazla söz ilâve etmeyi fuzuli addederken, milletimizin gözünden bu türlü ibret verici hadiselerin kaçmayacağından emindir.

MÜEZZİNOĞLU VE KARAKAŞ CHP ADINA SPD İLE TEMASLARA BAŞLADILAR

BONN, (Yağmur ATSIZ bildiriyor) — CHP parlamenterleri Ziya Müezzinoğlu ve Cahit Karakaş, önceki gün yerel saatle 15.45'te Köln - Bonn havaalanına vardıktan sonra Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin (SPD) Genel Merkezi'nden yollanan bir arabayla ve özel konuklar çıkışından alınarak derhal Bad Godesberg/Mehlem'deki «Arera Oteli»ne getirilmişlerdir.

SPD'nin Türk konukları, saat 18.00'de, SPD Genel Merkezi'nde Devlet Bakanı Hans - Jüergen Wischnewski tarafından kabul edilmişler ve görüşme bir saatten fazla sürmüştür. İlk görüşmenin konusunu Federal Almanya'daki yaklaşık 650.000 kişilik Türk seçmen potansiyelinin, MC hükümetinin tüm engellemelerine karşın nasıl harekete geçirilebileceği oluşturmuştur.

Ziya Müezzinoğlu ve Cahit Karakaş şimdi, SPD'nin yardımıyla bu kitleyi 5 haziran günü «dış ilişkilerine zarar gelmeksizin» Türkiye'ye götürüp getirmenin tekniği üzerinde görüşmektedirler. Müezzinoğlu «Cumhuriyet»e, «Bu mekanizma işleyinceye kadar» Federal Almanya'da kalacaklarını açıklamıştır.

Söz konusu mekanizma, bundan bir süre önce Bonn'da kurulan ve başka bölgelerde de şubeler açan «Türkiye seçimleri Avrupa Komitesi» (TÜSAK) aracılığıyla yürütülecektir.

Nitekim «TÜSAK»'ın Frankfurt şubesi, bu alanda başarılı çalışmalar yapmış ve SPD «Güney Hessen Örgütü» Yönetim Kurulu pazartesi günü «Resmen CHP'yi destekleme kararı» almıştır.

SPD'nin en güçlü bölgesel örgütlerinden biri olan «Güney Hessen» de bu adımın atılması örgüt «Uluslararası Komisyonu» Başkanı Fred Gebhardt tarafından kamuoyuna şöyle duyurulmuştur: «SPD Güney Hessen Yönetim Kurulu'nun son toplantısında yardım kararı alınmıştır. Sosyal Demokratlar, 5 haziranda Bülent Ecevit'in başarı kazanmasını dilemektedirler. Çünkü özellikle 1 Mayıs günü otuzu aşkın insanın kırıma uğramasına yolaçan «iç savaş benzeri» durum, artık dayanılır olmaktan çıkmıştır. Şunu vurgulamak isterim ki Türkiye'ye barış ve sosyal adaleti ancak sosyal demokrat lider Bülent Ecevit getirebilir. Çalışan insanların yararına olacak bu politikayı desteklemek üzere Güney Hessen SPD Örgütü, gerek düşünsel alanda, gerekse uygulamada dayanışmasını ortaya koyacaktır. Bu bakımdan «TÜSAK Frankfurt şubesi» ile işbirliğine gidilecektir.»

● *Diyanet İşleri eski Reisi ve CHP Malatya namzedi Lütfü Doğan: Şeriat düşmanı.*

Berlin'de çalışan işçilerimiz şeriat düşmanı CHP namzedini protesto ettiler

AP gibi şeriat düşmanı CHP'nin de bazı «din adamı» hüviyetli kimseleri namzed göstermesi ve müslümanların reylerini alabilme telâşına kapılması sadece yurd içinde değil, gurbet elde çalışan işçi kardeşlerimiz arasında da infiâl uyandırmıştır. Nitekim, Diyanet İşleri eski reisi ve ünlü şeriat düşmanı Lütfi Doğan'ın kontenjandan Malatya namzedi gösterilmesi CHP'nin olduğu kadar, eski Reis'in de sirkatini ortaya koyması olarak vasıflandırılmaktadır. Diğer taraftan şeriat düşmanı eski Reis Doğan'ın en yakın yardımcısı ve Diyanetteki vebâlinin önde gelen ortağı Yakup Üstün adlı şahıs da AP'den Isparta namzedidir. Böylece Doğan ve Üstün daha şimdiden AP - CHP koalisyonunu şahıslarında gerçekleştirmiş bulunmaktadır. Ancak, eski Reis'in diğer bir yakın adamı daha CHP namzedi bulunmaktadır. CHP Kayseri listesinde olan Gani Aşık adlı şahıs hakkında Almanya'da neşrolunan bir beyanname ibret verici bir ifade taşımaktadır. Berlin'deki 6 kuruluşun altına imza attığı beyannamede şöyle denilmektedir:

«5 Haziran 1977 seçimlerinde Milletimizin oylarını verecekleri kimseleri iyi tanımalarına, böylece Millî iradenin istismar edilmeden tecellisine yardımcı olabilmek maksadıyla Berlinde faaliyet gösteren Türk İşçileri Dernekleri olarak aziz Kayserili Hemşehrilerimize aşağıdaki hususları önemine binaen duyurmayı vazife telâkki ettik.

C.H.P. Kayseri Milletvekili adayı «GANİ AŞIK» M.B.K. üyelerinden tabii Senatör Mehmet Özgüneş'in (...) ile. Meşhur (...) müdavim eski Diyanet İşleri Reisi, yeni C.H.P. Malatya adayı Dr. Lütfi Doğan tarafından Berline Din görevlisi olarak atanmış. 1973 - 1975 Yıllarında Berlinde bulunmuştur.

Bu süre içerisinde:

1 — Maaşını Din Görevlisi olarak almasına ve bütün gün boş olmasına rağmen Derneklerimiz Mescidinde dinini öğrenmek isteyen (yüzlerce, binlerce) yavrumuza Din Dersi vermeyi kabul etmemiştir.

2 — Cenaze vukuunda, cenazeleri Gasletmeyi hiçbir zaman kabul etmemiş, «Ben ölü yıkayıcısı değilim, kim yıkarsa yıkasın» diyerek cenazelerin günlerce bekleyip bozulmasına, Cenaze sahiplerinin perişan olmalarına sebeb olmuştur. Ancak Derneklerimizin gayretleriyle bu görev yerine getirilmeğe çalışılmıştır.

3 — Gani AŞIK, Ramazan aylarında hiçbir zaman Berlinde mevcut 7 Mescitten hiçbirisine namaz kılmağa ve işçi kardeşlerimizle konuşmağa gelmemiştir. Kendisine görevi hatırlatıldığında, «Benim görevim İşçi Ataşeliğinde sabah saat 9 da başlar 14 de biter. Başka birşeye karışmam» cevabını vermiş, oysa işçilerle görüşmeğe gidiyorum diyerek çoğu zaman Ateşeliğe de uğramamıştır.

4 — Bazı Cuma günleri Şehitlik Mescidinde bulunmuş, konuşmalarında «Kuranı Kerimde hınzır etinin yenmesinin haram olduğu yazılıdır, nemâlûm hınzırın domuz olduğu,... Ben Şeriata inanmıyorum» gibi (...) konuşmalarda bulunmuştur.

5 — İşçi Kardeşlerimizin yardımları ile Türk Şehitliğindeki mescidin genişletilmesine şiddetle karşı çıkıp mâni olmağa çalışmış, Şehitlikteki Kur'an Kursunun kapatılmasına çalışmıştır. (Gani Aşığa rağmen Cami genişletilmiş ve Kuran Kursu vazifesine devam etmektedir)

Görev yaptığı süre içerisinde, yukarıda belirtilen hususlara benzer (...) tutumları üzerine gösterilen infial karşısında Berlini terketmek mecburiyetinde kalarak tayinini başka biryere aldırarak Berlinden uzaklaşmıştır.

Gazetelerden öğrendiğimize göre İslâm adına faaliyet gösterdiğini iddia eden, aslında Şeriat düşmanı, (...) belirsiz Gani Aşık'ın C.H.P. kadrosunda aday gösterilerek, Muhterem Hemşehrilerimiz aldatılmak istenmektedir.

Aziz Hemşehrilerimize yukarıdaki hususları arzeder, istismarcılara gereken dersi vereceklerine inanarak saygılarımızı sunarız. Sizleri vicdanınızla başbaşa bırakır, Yüce Mevlâya emanet ederiz. Allahın selâmı üzerinize olsun.

Berlin Türk Birliği.

Türk Kültür Yardımlaşma Derneği -Berlin-

Mevlâna Camii ve Kur'an Kursu -Berlin-

Büyük Ü. Derneği -Berlin-

Berlin Kur'an Kursu.

Türk Şehitliği Kur'an Kursu -Berlin-.

ortadoğu'dan

SAİD ŞAMİL

YAHUDİ DÂVÂSI ve FİLİSTİN

Bu hâdiseden az bir zaman sonra, Rozwelt'in ölümü vuku buldu. Onun yerine muavini Truman başa geçti. Bu zatın bir yahudiden fazla yahudi olduğuna bütün yahudi varlığı şahadet ediyordu. Böyle bir ortam içinde İngiliz - Amerikan hey'eti teşkil edildi, ve yola çıkarıldı. Bunların ilk durağı kaynamakta olan müslüman Filistin oldu. Vâkıa beşbuçuk yıl savaş müddetince, İngiltere durmadan bu halkın silahtan tecrid edilmeleri için çalıştı. Buna rağmen manzara hiç de hoşa gitmiyordu. Bunun için yahudilerin durumunu tedkik mecburiyetini duydular.

Siyonist liderler, bütün Filistin'e şâmil bir İsrail Devleti'nin kurulması hususunda muannidâne bir şekilde ısrar ettiklerine göre, herşeyden evvel, bu müessesenin icrâ kudretini ölçmek lâzım geliyordu. 32 yılı aşan o işgal devresinde, yahûdilerle İngilizlerin sıkı işbirliği neticesi, Filistin'e üçyüzbin yahûdi iskân edilmişti. Bunların arasında, *Stern, Irgoun, Hagana* gibi inkılâpçı teşekküllere mensûb ve Albay Vinjint'in riyâsetinde mütehassıs bir İngiliz hey'eti tarafından tedrib edilen fedâilerle, İtalya'da müttefikler saflında staj gören yahûdi lejyon efradının bütünü onbeşbini buluyordu. Ayrıca İngiliz kıt'alarında parekende tâ'lim görenlerle, polis kadrolarında yetiştirilen yahûdilerin sayısı kırkbin olduğuna göre, o sıralarda Filistin'de yahûdilerin hesabına çarpışmaya hazırlanmış, tam teçhizatlı ellibeşbin siyonist muhâribin mevcûdiyeti sâbitti.

Buna karşılık Filistin'de yaşıyan müslüman halkın yekûnu, o devrelerde bir milyon ikiyüzbin'i bulmuştu. Bu hayat ve memat mücadelesinde komşu Arap ülkeleri tarafından gereken yardıma nâil oldukları takdirde, bunlar, savaş kudreti ma'lûm ikiyüz bin evladı sahaya çıkaracakları muhakkaktı. Yahûdiler kadar bu gerçeği İngilizler de, Amerikalılar da biliyorlardı. Bunun için İngilizler'e âid depolanmış silahların köylerdeki yahûdilere derhal dağıtılması kararlaştırıldı. Gelen hey'etin komşu Arap ülkelerini ziyareti de uygun görüldü. Bu sûretle bu Amerikan - İngiliz hey'eti Mısır, Ürdün, Suriye, Lübnan, Irak ve Suûd-i Arabistan hükûmet merkezlerini ziyaret etmiş ve Arap devlet ricâliyle Filistin mevzûu üzerinde müdâvele-i efkârda bulunmağa mecbûr kalmıştır.

Siyonistlerin Filistin'de yapmakta oldukları hazırlık ve yahûdi nüfuzu altındaki matbuatın durmaksızın kopardıkları yaygaralar Arap âlemini heyecanlandırıyordu. Bu heyecanın te'siri altında kalan Arap devlet ricâli, ister istemez cahdan Filistin dâvâsını müdafaaya mecbur kalıyorlardı. Bilhassa bu müdafaa, hey'etin yahûdiliğe taraftar Amerikalı âzalar üzerinde tesiri derin oluyordu. Bundan dolayı bu hey'et tarafından tanzim edilen rapordan, ne yahûdiler ne de Truman memnun kaldı.

Bu hey'et şahsan Truman'dan aldığı emre istinâden raporunun başında, yüzbin yahûdi mühacirini, Arapların muvafakatine bakmadan derhal Filistin'e gönderilmesi zarûretini ortaya koymuş, utanmadan ve sıkılmadan bunun insanî bir vecibe olduğunu ilân etmiştir. Bundan sonra ikinci bir garâbet daha yapmış, arapları Filistin'in meşrû sâhibleri olduklarını belirttiği gibi, üstelik yahudilerin yapmakta oldukları târihi mistik iddiaları mesnedsiz bulduğunu açıklamaktan çekinmemiştir.

(Devamı var)

ZİNCİRLER KIRILACAKTIR!

Altında M. Kemal'in imzası olan kararnâme kendi yaptıkları anayasa ve kanunları ihlâldir.

Ayasofya Câmiidir

مضبوط و امور وقف اول دفتر معتبره
منوط و مربوط اوله و شرط بیوردیلرکه
موقوفات مشروحة الصفاتک غلاتی بعض
آفات جسبی ایله فالله خیر حفظا وهو
ارحم الراحمین مصارف وقف شریفه
کفایت ایتمزسه ایاصوفیا وقفی ناظرندن
استمداد ایدوب دفتر وقفده کمیت مقبوض
و مصروفی درج ایلیه وظائف جامع ایاصوفیا
بعد هذا واقف کریم الشان خلد الله خلافته
الی یوم الحشر والمیزان شرط بیوردیلرکه
ایاصوفیا جامع بارعی ایچون بر خطیب لبیب

خوش الحان تعیین اولنه که حسن صوت و
مقام شناسیده نادره دوران اوله تا که
کما سبق علی الکتاب ایام جمعه ده قبل
صلوة الجمعه خطابت و بعد الخطبه امامت
ایله صلوة جمعه یی اقامت و صلوة عیدین
اقامتنده حسب المشروع ادای شرائطی رعایت
ایلیوب وقف شریفلرندن کل یوم اون بش
اقچه وظیفه یه متصرف اوله و مرتضای
جماعت مقتدای اهل سنت شرائط
امامتی جمع ایله معروف بین الناس
صلاح و دیانت و تقوی و امانت ایله موصوف

(304) mazbut ve umur-ı vakf ol defteri mutebere menut ve merbut ola. Ve şart buyurdular ki mevkufat-ı meşruhatüssıfatın gallâtı baazı âfât hasebi ile فالله خير حافظاً وهو ارحم الراحين masarif-i vakf-ı şerife kifayet etmezse Ayasofya vakfı Nâzırından istimdat edip defteri vakfta kemmiyet-i makbuz ve masrufu derc eyliye.

VAZAİF-İ CAMİ-İ AYASOFYA وظائف جامع آياصوفيا

(Aya Sofya Camiinin vazifeleri):

Bâde hazâ vâkıf-ı kerimüşşan خلد الله خلافته الى يوم الحشر والميزان şart buyurdular ki Ayasofya Cami-i bârii için bir Hâtib-i lebib-i

(305) hoş-elhan tayin oluna ki hüsn-i savt ve makam-şinaside nâdire-i devran ola. Tâ ki كما سبق على الكتاب eyyam-ı Cum'ada kable salâtil'cum'a Hitabet ve badel-hutbe İmamet ile salâtı cum'ayı ikamet ve salâtı iydeyn ikametinde hasbel-meşruğ eday-i şeraiti riayet eyleyip vakf-i şeriflerinden külle yevmin onbeş akçe vazifeye mutasarrıf ola ve mürtezay-ı cemâat, mukteday-i ehl-i sünnet; şerait-i imameti cem' ile maruf, beynennas salâh ve diyanet ve takvâ ve emânet ile mevsuf

29 Mayıs 1453'de Cennetmekân Fatih Sultan Mehmed Han Hazretleri tarafından İstanbul'un fethini müteakib ilk Cum'a namazı ile birlikte Fethin timsali olarak Mü'minlere kapılarını açan Ayasofya Camii'nin, 1934'de bir Vekiller Hey'eti kararnamesi ile kapatılıp, «*müze*» haline çevrilmesinin ızdırabı devam ediyor. Milletin hissiyatına tercüman olan İslâmcı gençlik hemen her sene Ayasofya'nın önündeki polis barikatını geçerek içeri girip «*Şükür namazı*» eda etmek suretiyle devrimbazlar çetesine karşı haykırıyor: «Ayasofya Camidir!.»

Ne var ki, Ayasofya'nın minareleri tam 43 seneden beri ezana hasret. Kubbesinin altındaki Feth-î Mübin günlerinden kalan o huzur veren uhrevî hava, hemen her gün bir avuç kefere turistinin soluğu ile kirleniyor. Ayasofya'nın minberi, mihrabı boynu bükük duruyor. Kapısının önü ise çıplak turistlere incik - boncuk satmak telâşındaki işbortacılar tarafından istilâ edilmiş vaziyette...

Fethin şu 524. sene-i devriyesinde ve meş'um bulutların Ayasofya'nın üzerine çöküşünün 43. yılında gazeteniz Sebil, mes'eleye halihazır kurulu düzenin kanunları çerçevesinde neşter vurmayı faydalı görmüştür. Gerçekten, mü'minler için ifade ettiği büyük mânânın yanı sıra Ayasofya'nın Cami olması icabettiği kurulu düzenin kanunlarının da bir icabı olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü Ayasofya, sadece millete rağmen kapatılıp müze yapılmış değil, aynı zamanda bizzat O'nu kapatanların çıkardıkları kanunlara da aykırı olarak boynu bükük hale getirilmiştir.

Ayasofya'nın müze yapılması Anayasa'ya da, mer'i kanunlara da aykırıdır. Gerek 1924 ve gerekse 1961 Anayasası'nın apaçık bir ihlâlidir. Vakıflar Kanunu'nun çiğnenmesidir.

Bu hususda geniş bir çalışma yapan İstanbul Vakıflar Başmüdür Muavini Muhterem *Abdullah Mehmed Çalışkan* delillerini bir bir tesbit ile günışığına çıkarmış bulunmaktadır (1) Gazeteniz Sebil, Muhterem Çalışkan'ın yapmış olduğu tesbitlerin bir hülâsasını okuyucularının dikkatine sunarken, bir hizmetin yerine getirilmesinde vesile olduğu kanaatindedir. Abdullah Çalışkan şöyle diyor:

İSTANBUL'un Fâtih Sultan Mehmed ve ordusu tarafından fethi üzerine Fâtih Sultan Mehmed'in, İstanbul'daki en meşhur Bizans kilisesi olan Ayasofya'yı câmiye tahvil edip Müslümanların istifadesine tahsis ve vakfettiği herkesçe bilinmektedir. Fâtih Sultan Mehmed'in bu vakfı Fâtih vakfiyesine dahildir. Bu vakfiye 1938 senesinde Ankara'da Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe olarak Arab ve Lâtin harfleri ile «Fâtih Sultan Mehmet II. Vakfiyeleri» adıyla neşredilmiştir. Aynı vakfiyenin Arabçası ise 1935 senesinde İstanbul'daki Alman Arkeoloji Enstitüsü tarafından tab ve neşredilmiştir.

Fâtih vakfının vâkıfı olan Fâtih Sultan Mehmed'in iradesi Ayasofya'nın CÂMİ olarak Müslümanların istifadesine devamlı olarak açık bulunması ve vakfiyede yazılı diğer şartların ifasıdır. Her vakıfta olduğu gibi bu vakıfda da şart-ı vâkıfın göz önünde tutulması ve hukuken geçerli sebepler bulunmadıkça bunların ihlâl edilmemesi gerekli ve zarurîdir. Vakıf hukukunun en başta gelen prensiplerinden biri budur. Şayet vakıflarda şart-ı vâkıf hukuken geçerli sebepler olmadığı halde ihlâl edilse idi kimse vakıf yapmaya cesaret edemezdi.

Ayasofya kiliseden câmiye tahvil edilince etrafına dört minare yaptırılmış, çökmek üzere bulunan binaya destek duvarları inşa ettirilmiş, câmiin içine de müezzin mahfilleri, mermer minber, mermer vaız kürsüsü ve mihrab yapılıp yazılar yazdırılmıştır. Binanın dışında ayrıca kütüphane, şadırvan, muvakkıthane ve sıbyan mektebi inşa edilmiştir. Bu duruma göre Ayasofya'yı bütünü ile bir Bizans eseri saymak tamamen yanlış ve bilgisizce bir düşüncenin ifadesi olur.

Ayasofya Câmii 24.11.1934 tarihli ve 2/1589 sayılı, neşredilmeyen bir Bakanlar Kurulu kararnamesi ile müzeye çevrilmiştir. İlerde izah edileceği gibi Bakanlar Kurulunun bu hususta anayasal ve kanunî hiç bir yetkisi mevcut değildir. Bakanlar Kurulunun yetkilerinin neler olduğu Türkiye Cumhuriyeti anayasası ve Türkiye'de mer'i bulunan kanunlar ile tâyin ve tesbit edilmiştir. Bu yetkiler arasında bir câmiyi kapatmak, müzeye çevirmek, câmi olmaktan çıkarmak ve bunun dışında herhangi bir kullanışa tahsis etmek gibi bir yetkiye rastlanmaz. Bakanlar Kurulu, Ayasofya kararnamesini kabul ederken yetkilerini tamamen aşmış, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını ve Türkiye'de mer'i kanunları ihlâl etmiştir. Bu sebeple Ayasofya kararnamesi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Türkiye'de mer'i kanunlar karşısında geçersizdir. Diğer bir ifade ile Türkiye'deki anayasal ve kanunî mevzuat karşısında lâzimülicra bir mahiyeti yoktur.

Türkiye'deki mer'i mevzuat Ayasofya'nın müze yapılmasına engeldir ve câmi olarak açık bulunmasını emirdir. Ayasofya kararnamesinin hiç bir hukukî dayanağı yoktr. Bakanlar Kurulunun yetkilerinin ne olduğu Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında yazılıdır. Bu hususta bilgisi olmayan birçok kimseler bilgisizlikleri sebebi ile Bakanlar Kurulunun her hususta karar vermeye yetkili sanır ve hükümet değil mi ne isterse yapar, derler. Bu bilgisizliğin tezahürüdür.

● AYASOFYA CAMİİNE DAİR BAKANLAR KURULU KARARNAMESİNİN METNİ

Kararname

Sayı : 2/1589

Maarif Vekilliğinden yazılan 14.11.1934 tarih ve 94041 sayılı tezkerede; Eşsiz bir mimarlık sanat âbidesi olan İstanbul'daki Ayasofya câmiinin tarihi vaziyeti itibarile müzeye çevrilmesi bütün şark âlemini sevindireceği ve insanlığa yeni bir ilim müessesesi kazandıracağı cihetle bunun müzeye çevrilmesi, çevresindeki evkafa ait dükkânların yıktırılması ve diğerlerinin de evkafça istimlâk edilmesi suretile güzelleştirilmesi ve tamiri ve daimî muhafazası masraflarına karşılık da evkafça bu sene ve gelecek seneler bütçelerinden muayyen bir para ayrılması hakkında bir karar ittihazı istenilmiş ve Evkaf Umum Müdürlüğünden yazılan 7.11.1934 tarih 153197/107 sayılı mütalâanamede, bu Câmiin Bizanslılardan kalma bir eser olması hasebile hiç bir vakfı olmadığı ve her ne kadar câmi olduktan sonra Sultanlar ve halk tarafından bazı gelirler bağlanmışsa da bunlardan âşâr olarak bağlanan Sultan gelirlerinin kaldırılmış olduğu ve halk tarafından bağlanan gelirler ise Kur'an okumak ve buna benzer belli ve nerede olursa olsun yapılabilir dinî emekler için olup müzeye çevrilmesi ve korunması için verilecek bir geliri bulunmadığı ve şimdiye kadar tamiri, gelirine bakmadan diğer vakıflarla birarada yapılabilmekte olan bu bina câmi olmaktan çıkınca artık buna da imkân kalmayacağı ve bütçelerinin bugünkü vaziyeti herhangi bir yardıma da yol bırakmamakta olduğu ve çevresindeki yapılardan evkafa ait olanları yıkmak ve kaldırmak elden gelirse de, ötekine berikine ait olanların evkafça satın alınmasına imkân bulunmadığı bildirilmiştir.

Bu iş icra heyetinde 24.11.1934'te görüşülerek, câmiin çevresindeki evkafa ait binaların Evkaf Umum Müdürlüğünce yıktırılarak temizlettirilmesi ve diğer binaların istimlâk, yıkma ve binanın tâmir ve muhafazası masrafları da Maarif Vekilliğince verilmek suretile Ayasofya Câmiinin müzeye çevrilmesi tasvip ve kabul olunmuştur.

24.11.1934		**Reisicumhur**	**K. Atatürk**
Başvekil	Ad. V.	M.M.V.	Da. V.
İ. İnönü	Ş. Saracoğlu	Z. Apaydın	Ş. Kaya
Har. V.V.	Maliye V.	Mf. V.	Na. V.
Ş. Kaya	F. Agralı	A. Özmen	A. Çetinkaya
İkt. V.	S.İ.M.V.	G.İ.V.	Zr. V.
C. Bayar	R. Saydam	A. R. Tarlan	M. Erkmen

● AYASOFYA CÂMİİNE DAİR BAKANLAR KURULUNUN 24.11.1934 TARİHLİ KARARNAMESİNİN TAHLİLİ

Ayasofya Câmiine dair Bakanlar Kurulu kararnamesini okuyan bir kimse bu kararnamede hukukî bır gerekçe ararsa boşuna uğraşmış olur. Zira Ayasofya kararnamesinde hukukî bir gerekçe bulmaya imkân yoktur. Bakanlar Kurulu kararının hangi kanuna dayandığı da yazılmamıştır. Çünkü Bakanlar Kurulunun dayanak yapabileceği bir kanun mevcut değildir. Bakanlar Kurulunun hangi yetkiye istinaden bu konu ile ilgilendiği hususunda hukukî bir mütalâa da yazılmamıştır. Çünkü bu konu ne Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve ne de Türkiye'de mer'i kanunlar tarafından Bakanlar Kuruluna verilen yetkiler dahilinde bulunmamaktadır. Kararnamede Türkiye Cumhuriyeti Anayasasından bahsedilmemiştir. Çünkü kararname Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına aykırıdır. Kararname de vakıf hukukuna zıttır. Kararnamede Türk Medenî Kanunu söz konusu edilmemiştir. Çünkü kararname Türk Medenî Kanununa uygun değildir. Türkiye'de mevcut anayasa ve kanunî mevzuatın hiç birisine kararnamede temas edilmemiştir. Çünkü kararnamenin bunlardan hiç birisine uyan tarafı yoktur.

Kararnamede Maarif Vekilliğinden yazılan bir tezkereden bahsedilmektedir. Maarif vekâletinin bahis konusu yazı ile birtakım taleplerde bulunduğu anlaşılmaktadır. Bakanlar Kurulunun yetkisi dahilinde olmayan bu konunun bir Bakanlığın yetkisi dahilinde bulunması düşünülemez. Görülüyor ki bu konuda anayasal ve kanunî hiç bir yetkiye sahip bulunmayan bir Bakanlık, anayasa ve kanunları düşünmeden, anayasal ve kanunî mesnetten tamamen yoksun bir teklifte bulunmuş ve yine anayasal ve kanunî bir mesnede dayanmadan Bakanlar Kurulu yetkisi dışında bir kararla o teklifi uygun görüp Ayasofya kararnamesini kabul etmiştir. Bakanlar Kurulu bu kararı ile Türkiye'de anayasa ve kanunlar bu konuda tamamen yok saymıştır.

Maarif vekâletinin tezkeresinde Ayasofya Câmiinin tarihi vaziyeti itibarile müzeye çevrilmesinin **bütün şark âlemini sevindireceği ve insanlığa yeni bir ilim müessesesi kazandıracağı iddia edilmiştir. Ayasofya Câmiinin tarihi vaziyeti itibarile müze olduğunu iddia eden başka bir kimseye rastlanması mümkün değildir. Tarih kitaplarında da bu hususta hiç bir kayıt görülmemiştir. Ayasofya, tarihi boyunca hiç bir zaman müze olmamıştır. Ayasofya'nın müze olmasının bütün şark âlemini sevindireceği iddiasına gelince bunun bir sürçülisan olduğu hatıra gelmektedir. Bu cümleyi başka bir şekilde yorumlamak mümkün değildir. İnsanlığa yeni bir ilim** müessesesi **kazandır-**

(Sayfaya çeviriniz

AYASOFYA CÂMİİ

ma iddiası da tamamen yersizdir. Aslında bu kararname ile bir ilim müessesesi kapatılmıştır, açılmış değildir.

Yine Maarif vekâleti tezkeresinde evkafa ait dükkânların yıktırılması, diğerlerinin evkafça istimlâk edilmesi, tamir ve muhafazası için bütçeden para ayrılması gibi maarif vekâletini hiç ilgilendirmeyen konularda yersiz diğer teklifler de yer almıştır. Vakıflar idaresinin yapacağı istimlâklarda karar verme yetkisi bu idarenin kendisine ait bir husustur. Bunların Maarif Vekâleti ve Bakanlar Kuruluna taallûk eden bir ciheti yoktur. Vakıf eserlerin yıktırılması da Maarif Vekâleti ve Bakanlar Kurulunun yetkileri dışındaki hususlardandır. Bunların vakıf eserlere müdahaleleri söz konusu olamaz. Anayasa mahkemesinin 30.1.1969 tarihli ve 976/47 E., 969/9 K. sayılı kararında kanun çıkarmak suretile dahi devletin hazineye ait olmayan mallara müdahale edemeyeceği açıklanmış bulunmaktadır. Bahis konusu Anayasa Mahkemesi kararından ilerde daha etraflı bir şekilde bahsedilecektir. Kanunla bile devletin müdahale edemediği hazineye ait olmayan mallara Bakanlar Kurulunun bir kararname ile ve bir bakanlığın bir tezkere ile müdahale edemeyeceğini izaha lüzum yoktur.

Bakanlar Kurulu kararnamesinde Maarif vekâleti tezkeresinden başka bir de Evkaf Umum Müdürlüğünün mütalâasından bahsedilmektedir. Bu mütalâanamede Câmiin Bizanslılardan kalma bir eser olması hasebi ile hiç bir vakfı olmadığı ileri sürülmüştür. Bu iddiaya şaşmamak mümkün değildir. 1935 yılında İstanbul'daki Alman Arkeoloji Enstitüsü Ayasofya Câmiini de içine alan Fâtih Vakfiyesinin Arabçasını, 1938 yılında da bizzat Vakıflar Genel Müdürlüğü bu vakfiyenin Türkçesini hem Arab harfleri ve hem de Lâtin harfleri ile neşretmişlerdir. Vakıflar Genel Müdürlüğünün hem böyle bir vakfiyenin mevcut olmadığını iddia ettiği vakfiyeyi neşretmesi nasıl izah edilebilir? Bakanlar Kurulu kararnamesinin neşredilmeyeceği ve Vakıflar Genel Müdürlüğü mütalâanamesinde neler yazıldığının hariçten kimse tarafından öğrenilemeyeceği düşünülmüş ise bir gün bu kararnamenin meydana çıkarılmasının mümkün bulunduğu hatırlanmamış mıdır? Vakıflar Genel Müdürlüğünün 7.11.1934 tarihli mütalâanamesinde Câmi için bağlanan gelirlerin yokluğundan bahsedilmesi de tamamen gerçek dışıdır ve bizzat Fâtih Vakfiyesi bunun aksini isbat etmektedir. «Kur'an okumak ve buna benzer belli ve nerede olursa olsun yapılabilecek dinî emekler» ibaresinin bir gerekçe imiş gibi ileri sürülmesi de hayreti muciptir. Bir vakıf yapılması için bu vakfın gayesi olan hususların başka yerlerde yapılamaz şeyler olması gerekmez. Meselâ bir vakıf imaret açıldığı zaman «bu imaret başka yerde de açılabilir o halde burdakinin kapatılması gerekir» denilemez. Bütün vakıflar için durum böyledir. İbadetin başka yerde de yapılmasının mümkün oluşu câmiin açılmasına engel olmadığı gibi devamına da engel değildir. Selimiye, Süleymaniye, Sultan Ahmed Câmileri de ibadet sırf orada mümkündür düşüncesi ile yapılmamıştır. Hiç bir kimsenin ibadet başka yerlerde de mümkün bulunduğuna göre bunların kapatılması gerekir demesine de imkân yoktur. Ayasofya Câmii için de durum aynıdır. Başka yerlerde de ibadet imkânı mevcut olması Ayasofya'nın Câmi oluşuna halel getiremez. Hukukan geçerli sebepler olmadan kimsenin şart-ı vâkıfa müdahale etmesi de söz konusu olamaz. Fâtih Sultan Mehmed, Ayasofya'yı Câmi olarak vakfetmiştir ve Türkiye'de mer'î bulunan mevzuat karşısında câmi olarak kalması kat'iyetle gereklidir. Vakıf olmayan müesseseler faaliyetlerini başka yerlerde yapamadıklarından dolayı mı halen bulundukları yerlerde faaliyet icra ediyorlar. Kimse onlara bu işleri başka yerlerde de yapabilirsiniz, o halde halen bulunduğunuz yerlerden çıkın diyor mu? Bakanlar Kurulu başka yerde toplanamadığından dolayı mı kendi özel yerinde toplanıyor? Demek oluyor ki başka yerlerde de ibadetin mümkün oluşu bir câmiin kapatılması veya kullanış tarzının değiştirilmesi için gerekçe yapılamaz. Bakanlar Kurulunun Ayasofya kararnamesini kabul ederken hukukî gerekçeden yoksun bulunduğu her hali ile ortadadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 7.11.1934 tarihli mütalâanamesinde «müzeye çevrilmesi ve korunması için verilecek geliri bulunmadığı» ifadesini ise iki kısımda incelemek yerinde olur. Müzeye çevrilmesi için verilecek parası olmadığı beyanı tamamen doğrudur. Ayasofya'yı câmi olarak vakfeden Fâtih Sultan Mehmed'in oranın müzeye çevrilmesi için gelir ayırmış olmasını düşünmek abestir. Fâtih'in iradesi Ayasofya'nın müze olması değil, câmi olmasıdır. Ayasofya'nın korunması için geliri bulunmadığı iddiasına gelince; Ayasofya'yı vakfeden Fâtih'in gerekli masrafları karşılayacak gelir bırakmadığı iddia edilemez. Şayet gelir bırakmadıysa Ayasofya nasıl olup da yüzlerce sene câmi olarak açık kalabildi. Esasen Fâtih'in bıraktığı gelirler vakfiyede kayıtlıdır. Ortada mevcut koskoca vakfiyeye yok diyen o zamanki Vakıflar Genel Müdürlüğünün Ayasofya'nın korunması için geliri bulunmadığı yolunda tuhaf bir iddiada bulunması tabiîdir. Bırakılan gelir kaynaklarının aradan geçen müddet zarfında yok oldukları düşünülse dahi hiç veya kifayetli miktarda geliri kalmayan diğer vakıflar gibi Ayasofya'nın da Vakıflar Genel Müdürlüğünce korunması gerekirdi. İspanya'da halen kilise olan Kurtuba Büyük Câmii ve binlerce diğer câmilerin ve Macaristan ile diğer Doğu Avrupa devletlerindeki halen kilise olan herhangi bir câmiin koruma masrafı yok diye kilise olmaktan çıkarılıp müze yapıldığı vaki midir? Böyle bir şey düşünülebilir mi?

Ayasofya kararnamesinin son paragrafında bir kısım vakıf binaların yıkılması ve Ayasofya Câmiinin müzeye çevrilmesinin tasvip ve kabul olunduğu yine bir hukukî dayanak zikredilmeksizin yazılmıştır. Aslında böyle bir mevzuda Bakanlar Kurulu ne tasvip merciidir, ne de kabul mercii. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Türkiye'de mer'î bulunan kanunlar karşısında Bakanlar Kurulu bu mevzuda hiç bir yetkinin sahibi değildir.

AYASOFYA CÂMİİNİN KARARNAMEDEN SONRAKİ DURUMU

Ayasofya kararnamesinin Türkiye Cumhuriyeti anayasası ve Türkiye'de mer'i bulunan kanunlar karşısında hiç bir hüküm ifade etmediği, geçerli olmadığı, keenlemyekûn olduğu ve lâzimülicra olmadığı hiç bir kimsenin itiraz edemeyeceği şekilde ortadadır. Bu geçersiz ve hükümsüz kararname sebebiyle Ayasofya Câmii halen müze şeklinde işletilmektedir. Câmiin içinde bulunan İslâmî yazılardan birkaç adedi hariç olmak üzere yerlerinden sökülerek çıkarılmışlardır. İçerde sıva altında mevcut olduğu söylenen resimler ortaya çıkarılmış ve bunlara Amerikan Bizans Enstitüsünün gönderdiği bir kısım kimseler tarafından yenileri eklenmiştir. Bu resimler ortodoks mezhebine göre yapılmış olduklarından Katolik ve Protestanları o derece ilgilendirmemektedir. Dışardan Türkiye'ye gelen turistlerin büyük bir kısmı Ayasofya'ya hiç uğramadan Türkiye'yi terk etmektedirler. Bu husus müzelerde satılan bilet sayısının Türkiye'ye gelen turist sayısı ile karşılaştırılması neticesinde ortaya çıkmaktadır. Herhangi bir sebeple bu müzeyi ziyaret eden dahilî ziyaretçilerin sayısını da bu hesaplamada

MSP Lideri Erbakan millete beklenen vaadinde bulunuyor.

ERBAKAN:

Ayasofya Câmii İslâmın köhnemiş hıristiyanlığa galebesinin timsâlidir

Millî Selâmet Partisi Lideri Necmeddin Erbakan «Ayasofya Camii İslâm'ın köhnemiş hıristiyanlığa galebesinin timsalidir» dedi. Cumhuriyet tarihinde ilk def'a bir devlet adamı böylece senelerden beri Ayasofya'ya vurulan hançerin ızdırabını çeken İslâm milleti'nin hissiyatına tercüman oldu. Necmeddin Erbakan ayrıca ve yine ilk defa selâhiyetli bir devlet adamı olarak meydanlarda «Ayasofya'yı biz açacağız!.» diye söz verdi. MSP Lideri'nin bu davranışı müslümanlar arasında sevinç ve sürûr uyandırdı.

Daha evvel bir günlük gazete ile yaptığı mülâkatta Ayasofya hakkındaki görüşlerini açıklayan Erbakan'ın Ayasofya mes'elesindeki hassasiyeti büyük akisler yaptı. Erbakan'ın millete açıkça söz vermesi ve iktidara gelince Ayasofya'yı esaretten kurtarıp mü'minlerin ibadetine açacaklarını bildirmesi millette sevinç ve fakat devrimbaz çevrelerde telâşla karşılandı.

MSP lideri, bahsi geçen mülâkat esnasında şunları söylüyordu :

«Şimdi bir güzel düşünürün bir güzel sözü vardır. Diyor ki, yeryüzünde çok büyük camiler vardır ve onların şerefiyle kimse ölçülemez.. Yani mesela şimdi Kabe-i Muazzama.. Hiç bir şeyle mukayese edilemez. Kudüs'te Hazreti Ömer Camisi.. Bir şaheserdir kendisi, kendi başına şaheserdir. Manasıyla hiç bir şeyle mukayese edilemez, maddi bakımdan da. Bilmem şeydeki Tac Mahal.. Hindistan'daki Taç Mahal. Bir büyük şaheserdir. Buna mukabil sadece mimarı açısından bakıldığı zaman Paris'teki Sen Piyer Kilisesi, bu bir mimari bakımdan, enteresan bir eserdir. Ancak.. Ayasofya Camisine gelince, Ayasofya Camisine gelince, başka bir hususiyet vardır.

Nedir Ayasofya Camisinin hususiyeti, Ayasofya Camisinin hususiyeti, İslam'ın köhnemiş bir Hıristiyanlığa galebesinin timsalidir. Yani o bir zaferin, onun timsalidir. Hakk'ın batıla galebesinin timsalidir. O bir muharebenin neticesini gösterdiği için bir ayrıca hususiyeti var. Yani bir kendi başına güzellik var, bir de bâtılı yenmiş olmanın nişanesi olmak, bir madalya olmak..»

Suçlunun biri yaşıyor...

Ayasofya'yı müze hâline çevirenlerden

CELÂL BAYAR

HESÂB VERMELİ...

T. C.
BAŞVEKÂLET

... tasvip ve kabul olunmuştur.

REİSİCUMHUR
K. Atatürk

Ayasofya'nın Cami olmaktan çıkarılıp müze haline getirilmesine ait Vekiller Hey'etinin kararnâmesinin imza sahifesi ve imza sahiblerinden Celâl Bayar görülüyor.

1924 ve 1961 Anayasalarını apaçık ihlâl mânası taşıyan Ayasofya'nın müze haline çevrilmesine dair kararnamenin ikinci sahifesinin altında devrin Vekiller Hey'etinin imzaları bulunmaktadır. Bunlar arasında halen yaşamakta olan tek şahıs bütün millet tarafından mason olarak bilinen Celâl Bayar'dır. Devrin «İktisad Vekili» olarak kararnamenin altına imza atan ve Ayasofya'yı müze şekline sokan Celâl Bayar, bugün millete hesab vermek mevkiindedir amma, ne yazık ki, bu İttihad - Terakki emeklisi ve şeriat düşmanı Bayar, şimdi bırakınız hesab vermeyi AP'nin gerisine geçerek yine milletten rey toplamanın peşindedir. Millet kandırılıyor, reyleri devşiriliyor ve ondan sonra millete rağmen milletin mukaddesatına dil ve el uzatılıyor. Aradan yıllar geçtikten sonra «millet unuttu nasıl olsa», diye tekrar meydanlara çıkılıp yine rey dileniliyor! Halimizin dehşetine bakınız!

AYASOFYA CÂMİİ

göz önünde bulundurmak gerekir. Ayasofya müzesini ziyaret edenlerin sayısı hiç bir zaman Topkapı Sarayını ziyaret edenlerin sayısına ulaşamamıştır. Turistlerin ortodoks mezhebine göre yapılmış resimleri değil, İslâmi eserleri görmek istedikleri bilinmektedir. Halbuki Ayasofya'da bunların çoğu sökülüp çıkarılmış ve yerlerine resimler ikame edilmiştir. Ayasofya, tekrar câmi olarak açılacağı günü beklemektedir.

ANAYASA MAHKEMESİ'nin
Esas No : 963/4
Karar No : 963/71 ve
28.3.1963 tarihli kararı Ayasofya kararnamesinin geçersizliğini ortaya koymaktadır.

Bakanlar Kurulunun kararname çıkarabilmesi hususundaki Anayasa Mahkemesinin ortaya koyduğu şartların Ayasofya kararnamesi bakımından mevcut olmadığı teker teker şöylece açıklanabilir :

1. Bakanlar Kuruluna Ayasofya kararnamesini kabul edebilmesi hususunda yetki veren hiç bir kanun mevcut bulunmamaktadır. Eğer böyle bir kanun bulunsa idi Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu kanun ile esaslı hükümleri tesbit edip etmediği, Bakanlar Kuruluna bıraktığı sahanın ihtisasa ve idare tekniğine taallûk eden bir husus olup olmadığı ve sık sık tedbirler alınmasına lüzum görülen hallerden bulunup bulunmadığı ayrıca inceleme konusu olacaktı. Halbuki Bakanlar Kurulunun Ayasofya kararnamesinı kabul etmesine imkân veren hiç bir kanun mevcut bulunmadığından Anayasa Mahkmesinin Bakanlar Kurulunun kararname çıkarabilmesi için mevcudiyetini aradığı ilk şart bile tahakkuk etmemiştir. Bakanlar Kurulu Türkiye Cumhuriyeti Anayasasından alamadığı bir yetkiyi Türkiye'de mer'i bulunan hiç bir kanundan da alamamıştır. O halde açıkça görülmektedir ki Bakanlar Kurulu, Ayasofya kararnamesini yetkisiz olarak kabul etmiştir. Bu husus 1567 sayılı kanun dolayısıyle Anayasa Mahkemesinin çıkardığı kararın Ayasofya kararnamesine tatbiki ile sarih bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Bakanlar Kuruluna Ayasofya kararnamesini kabul etmesi hususunda yetki veren hiç bir kanun mevcut olmadığı gibi böyle bir kanun mevcut olsaydı dahi o kanunun kendisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına aykırı olurdu. Ayasofya kararnamesi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına aykırıdır, Bakanlar Kurulu bu kararnameyi kabul etmesi hususunda ne Türkiye Cumhuriyeti Anayasasından ne de Türkiye'de mer'i bulunan hiç bir kanundan yetki almış değildir. Tamamen yetkileri dışına çıkmış, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını ve kanunları karşısında Ayasofya kararnamesinin geçerliği yoktur. Bu kararname Türkiye'deki mer'i mevzuat karşısında tamamen hükümsüzdür, geçersizdir, keenlemyekûndur ve lâzimülicra değildir.

2. Bakanlar Kurulunun bir konuda kararname çıkarabilmesi için Anyasa Mahkemesinin görüşü olarak açıklanan ilk şartın o konuda Bakanlar Kuruluna yetki veren bir kanunun mevcudiyeti olduğu ve Ayasofya kararnamesini kabul etmek için Bakanlar Kuruluna yetki veren hiç bir kanunun mevcut bulunmadığı yukarda izah edilmiştir. Bu duruma göre Anayasa Mahkemesinin ikinci şart olarak mevcudiyetinin aradığı «kararnamenin kanuna aykırı bulunmaması» hususu kendiliğinden inceleme konusu dışında kalmaktadır. Çünkü ortada Ayasofya kararnamesine ...

AYASOFYA CÂMİİ

bul etmesi için Bakanlar Kuruluna yetki ve imkân veren bir kanun yoktur ki bahis konusu kararnamenin ona aykırı olup olmadığı incelensin. Ortada böyle bir kanun mevcut olsa idi o kanunun kendisi dahi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına aykırı olurdu. O kanuna müsteniden çıkarılan kararname ise hem Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına hem de Türk Medenî Kanuna, 2762 sayılı Vakıflar Kanununa, 6570 sayılı kanuna ve Türkiye'de mer'i sair birçok kanunlar aykırı olurdu. Anayasa Mahkemesinin Bakanlar Kurulunun bir konuda kararname çıkarabilmesi için aradığı şartlardan hiç birinin Ayasofya kararnamesi konusunda mevcut bulunmadığı ve bu kararnamenin geçersizliği tam bir kesinlik ve açıklıkla ortadadır.

Anayasa Mahkemesinin kararında kararname ile suç ihdas edilemeyeceği de açıklanmıştır. Bahis konusu Anayasa Mahkemesi Kararının gerekçe kısmının 3. bendinde «1567 sayılı kanuna göre çıkarılan kararnamelerde suç ihdas edilmediği ve suçun 1567 sayılı kanunda yazıldığı 1567 sayılı kanuna göre ihlâl edilmesi suç sayılan kararnamelerin ise Resmî Gazete ile neşredilmek suretiyle kişilere duyurulduğu, bu sebeple kararname ile suç ihdas edilmiş olmadığı» ifade edilmiştir. Ayasofya konusunda ise Bakanlar Kuruluna yetki veren bir kanun mevcut olmadığı için o kararnameye aykırı hareket halinde herhangi bir kanunun herhangi bir hükmü ihlâl edilmiş olmaz. Bu konuda suç ihdas eden bir kanun mevcut değildir. Solcu basında Ayasofya Câmiinde namaz kılan kimselerin cezalandırılmaları hususunda yazılar çıkmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve Türk Ceza Kanununa göre kanunsuz suç olmaz. Kararname ile suç ihdas edilemez. Esasen Ayasofya kararnamesine aykırı davranmak değil o kararnameyi tatbik etmek suç teşkil eder. Ayasofya kararnamesinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına aykırı olduğu isbat edilmiştir ve isbata ihtiyaç göstermeyecek derecede açıktır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 125. maddesinde yönetmelik, tüzük, kanun veya anayasaya aykırı emirlerin yerine getirilmeyeceği ve konusu suç teşkil eden emirlerin hiç bir surette yerine getirilmeyeceği yazılıdır. Bu duruma göre Ayasofya kararnamesinin tatbiki imkânsızdır. Kendisinin tatbikine imkân olmayan bir kararnameye aykırı davranışların ise suç teşkil edeceği hiç bir surette iddia edilemez. Esasen Ayasofya kararnamesinde de Ayasofya Câmiinde namaz kılmanın suç olduğu şeklinde bir cümleye rastlanmaz. Böyle bir cümle mevcut olsaydı dahi kararnamenin kendisi gibi o da hüküm ifade etmezdi. Kararnamenin metninde böyle bir suç ihdası bahis konusu edilmemiştir. Kararnameler ile suç ihdası Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına göre mümkün değildir. Ayasofya kararnamesi Resmi Gazete ile neşredilmemiştir. Ayasofya kararnamesinin çıkarılması için Bakanlar Kuruluna yetki veren bir kanun mevcut olmadığı gibi herhan bir kanunda da bu konuda bir suç gösterilmemiştir. **Ayasofya Câmiinde namaz kılmak fiili Türkiye Cumhuriyetinde mer'i bulunan hiçbir kanunu ihlâl etmez.** Ayasofya veya herhangi bir yerde namaz kılma hakkının Türkiye Cumhuriyeti Anayasası karşısında ihlâl edilmesine imkân yoktur. Ayasofya Câmiinde namaz kılan kimselerin suç işlediklerinin iddia edilmesi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kanunları karşısında mümkün değildir.

Anayasa mahkemesinin kararının sonunda bir kısım muhalefet şerhlerine rastlanmaktadır. Dikkat edilirse bu muhalefet şerhlerinin bir kısmında umumî, objektif ve gayrı şahsî kaideler koyan kararnameler çıkarması hususunda Bakanlar Kuruluna kanunla dahi yetki verilemeyeceği görüşü ileri sürülmüş bulunmaktadır. Ayasofya kararnamesini kabul etme hususunda Bakanlar Kuruluna yetki veren bir kanunun mevcut olmadığı bilindiğinden Anayasa Mahkemesinin görüşüne göre de Bakanlar Kurulunun bu konuda yetkisiz bulunduğu açıkça ortaya konmuştur. Bahis konusu muhalefet şerhlerinde ise bir kanunla dahi Bakanlar Kuruluna kararname çıkarma yetkisi verilemeyeceği beyan edilmiştir. Diğer bir kısım muhalefet şerhlerinde ise Anayasa Mahkemesinin kararına gerekçe olarak dercedilen hususlara ilâve olarak başka hususlar da yazılmıştır. Dikkat edilecek olursa Anayasa Mahkemesi üyelerinin hepsi ORTADA BAKANLAR KURULUNA YETKİ VEREN BİR KANUN MEVCUT OLMADIKÇA Bakanlar Kurulunun kararname çıkaramayacağı hususunda ittifak halindedirler. Ayasofya kararnamesini kabul etmek hususunda Bakanlar Kuruluna yetki veren bir kanun yoktur. Anayasa Mahkemesinin kararı Ayasofya kararnamesine tatbik edilince bu kararnamenin Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kanunları karşısında geçersiz, hükümsüz ve keenlemyekûn olduğu ve lâzimülicra bir mahiyeti bulunmadığı açıkça ve kesinlikle ortaya çıkmaktadır.

HAZİNEYE AİT OLMAYAN MALLARA DEVLETİN MÜDAHALESİ

Ayasofya kararnamesi ile Devlet, hazineye ait olmayan bir gayrımenkul mala el atmış ve bir vakıf hayrat gayrımenkulün tahsis şeklini değiştirmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin

Esas No: 1967/47 ile 1969/9 No.lu ve 30.1.1969 tarihli kararı.

Devletin kanun çıkarmak suretiyle dahi hazineye ait olmayan mallara müdahale edemeyeceğini göstermektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin çıkardığı bir kanunla dahi devlet hazineye ait olmayan mallara müdahale edemediğine göre bir Bakanlar Kurulu kararnamesi ile böyle bir müdahalenin yapılmasına hiç imkân yoktur. Bakanlar Kurulu Fâtih Sultan Mehmed Vakfına dahil bulunan Ayasofya'ya hiç bir anayasa ve kanunî sebep ve mesned olmaksızın müdahale etmiş ve anayasayı ihlâl etmiştir. Bu kararname Türkiye Cumhuriyeti Anayasası karşısında geçersiz ve hükümsüzdür. Bu derece Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kanunlarına aykırı bir kararnamenin tatbik kabiliyeti yoktur ve tatbiki suç teşkil eder. Yukardaki Anayasa Mahkemesi kararı Türkiye Büyük Millet Meclisinin çıkardığı bir kanunun iptaline mütedair bir karardır. Bu kararda devletin hazineye ait olmayan mallara müdahale edemeyeceği kesinlikle ortaya konmuştur. Bir kanun dahi bu Anayasa Mahkemesi Kararı karşısında iptal edilip yürürlükten kalktığı halde Ayasofya Kararnamesinin yürürlükte bulunabileceğini kimsenin düşünmesine imkân yoktur. Ayasofya kararnamesinin lâzimülicra olmadığı kimsenin inkâr edemeyeceği bir açıklıkla ortadadır. Ayasofya Câmiinin derhal Vakıflar Genel Müdürlüğüne teslimi ile tekrar câmi şeklinde açılması Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Türkiye'de mer'î bulunan kanunların icabıdır.

● AYASOFYA KARARNAMESİ 1924 TARİHLİ TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINA AYKIRIDIR

1924 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun Ayasofya kararnamesinin Bakanlar Kurulunda kabul edildiği 24.11.1934 tarihinde yürürlükte bulunan şeklinin maddeleri bahis konusu kararnamenin o maddelere ne derece aykırı bulunduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Zira :

1. Bahis konusu Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 3. maddesi hâkimiyet bilâ kaydü şart milletindir hükmünü koyduktan sonra 4. maddesinde hâkimiyeti millet namına Türkiye Büyük Millet Meclisinin kullanacağı yazılmış bulunduğu halde Bakanlar Kurulu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkilerine tecavüz etmiş ve kendi yetkisi dahilinde bulunmayan Ayasofya kararnamesini kabul etmekle bahis konusu anayasayı ihlâl etmiştir.

2. Bahis konusu Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 5. ve 6. maddeleri Bakanlar Kurulunun teşri selâhiyeti bulunmadığını tam bir kesinlikle hükme bağlamış olduğu halde Bakanlar Kurulu Ayasofya kararnamesini kabul etmek suretiyle bu hükümleri de ihlal etmiştir.

3. Bahis konusu Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında 75. madde ile asayiş ve umumî muaşeret âdabına ve kanunlar hükümlerine aykırı bulunmamak üzere her türlü dinî âyinlerin yapılması serbest bırakıldığı halde Bakanlar Kurulu, Ayasofya Câmiinin içinde cemaatla devamlı ve muntazam bir şekilde ibadette bulunulmasını engelleyerek bir kerre daha bahis konusu anayasayı ihlâl etmiştir.

4. Bahis konusu Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında kanunların yapılmasından bahsedildikten sonra bir de nizamnamelerin nasıl yapılacağından bahsedilmiş fakat objektif hükümler taşıyabilecek kararnamelere asla yer verilmemiştir. Bahis konusu Türkiye Cumhuriyeti Anayasası nizamnamelerin ancak kanunların tatbik şeklini göstermek ve kanunların emrettiği hususları tesbit etmek için çıkarılabileceğini ve bunların yeni hükümleri ihtiva edemeyeceğini hükme bağlamış, bunların Devlet Şûrasının tetkikinden geçirilmesini şart koşmuş ve bunların kanunlara aykırı olduğunun iddia edilmesi halinde meselenin Türkiye Büyük Milet Meclisine getirilerek orada halledileceğini göstermiştir. Kararnamelerden bahsedilmemesi onlara müsaade edilmediğini göstermektedir.

5. Bahis konusu Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 103. maddesinde hiç bir sebep ve bahane ile onun hiç bir maddesinin ihmal ve tatil olunamayacağı yazılmış fakat Bakanlar Kurulunun Ayasofya kararnamesi ile onun birçok maddeleri hiç bir sebep ve dayanak gösterilmeksizni ve hiç bir kanunî yetkiye dayaamaksızın ihmal ve tatil olunmuştur.

6. Ayasofya kararnamesi ile bahis konusu Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 70. maddesinde kabul edilen akit hürriyeti ihlâl edilmiş ve şartı vâkıfa riayetsizlik gösterilmiştir.

● AYASOFYA KARARNAMESİ 1961 TARİHLİ TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINA AYKIRIDIR

1961 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının çeşitli maddeleri de Ayasofya kararnamesinin bu anayasaya aykırılığını açıkça ortaya koymaktadır. Ezcümle :

1. Ayasofya kararnamesi 1961 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 4. maddesine ve bilhassa bu maddenin üçüncü fıkrasındaki «Hiç bir kimse veya organ, kaynağını anayasadan almayan bir devlet yetkisini kullanamaz» ibaresine aykırılık göstermektedir. Bakanlar Kurulu Ayasofya kararnamesini çıkarırken kaynağını anayasadan alan bir devlet yetkisine sahip değildi.

2. 1961 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 6. maddesinde anayasa hükümlerinin yürütme organını bağladığı yazılmakta ise de Bakanlar Kurulu Ayasofya kararnamesini çıkarırken tarihteki anayasayı bağlayıcı olarak kabul etmemiş ve ihlâl etmiştir.

3. Bakanlar Kurulu Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkilerine el atmakla 1924 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun 6. maddesini ihlâl ettiği gibi 1916 tarihli T.C. Anayasasının 5. maddesine de zıt düşmüştür.

4. Ayasofya kararnamesi, kişinin temel hak ve hürriyetlerini sebepsiz olarak ve hukukî dayanaktan yoksun bir şekilde sınırlamakla bahis konusu anayasanın 10. ve 11. maddelerine, ibadet, dinî âyin ve törenleri kısıtlamakla da aynı anayasanın 19. maddesine aykırı bir mahiyet taşımaktadır.

5. 1961 tarihli T.C. Anayasasının 64. maddesi kanun koyma yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait bulunduğunu hükme bağlamış bulunmaktadır. Aynı maddede kanun hükmünde kararnamelerden de bahsedilmektedir ki bu tip kararnamelerin Bakanlar Kurulu kararnameleri ile ufak bir isim benzerliğinden başka ilgisi yoktur ve dolayısıyle bu tip kararnameleri Ayasofya meselesi bakımından incelemeye de mahal bulunmamaktadır.

6. 1924 tarihli T.C. Anayasasının 52. maddesinde olduğu gibi 1961 tarihli T.C. Anayasasının 107. maddesinde de Bakanlar Kuruluna, kanunun uygulanmasını göstermek veya kanunun emrettiği işleri belirtmek üzere, kanunlara aykırı olmamak şartiyle ve Danıştayın incelemesinden geçirilerek tüzükler çıkarma yetkisi verilmiş, bunların neşredilmesi de bir şart olarak yazılmış fakat Bakanlar Kuruluna objektif mahiyette hükümler taşıyan kararnameler için asla yetki verilmemiş ve bu yol Bakanlar Kuruluna yine kapalı tutulmuştur. 113. maddede ise Bakanlar Kuruluna ve Kamu Tüzel Kişilerine kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyle yönetmelikler çıkarma yetkisi verilerek bunların da neşredilmeleri bir şart olarak dercedilmiş fakat objektif hükümler taşıyan Bakanlar Kurulu kararnameleri çıkarılması için bu maddede de bir yetki tanınmamıştır

7. Ayasofya Kararnamesinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasa ve kanunlarına müteaddit yönlerden aykırı bulunduğu tam ve kesin bir açıklıkla ortadadır. Bu duruma göre lâzimülicra bir mahiyeti yoktur. 1961 tarihli T.C. Anayasasının 125. maddesine göre yerine getirilmemesi gereken bir emirdir.

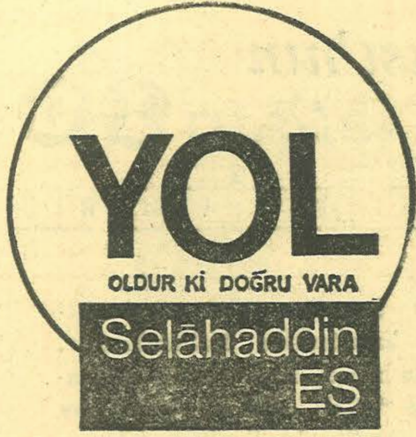
8. Ayasofya kararnamesinin anayasal ve kanunî hiç bir dayanağı olmadığına göre buna aykırı davranışların değil bilakis buna uyan davranışların suç olması gerekir. 1961 tarihli T.C. Anayasasının 33. maddesi de bunu doğrulamaktadır. Ayasofya Câmiinde namaz kılan kimselere karşı solcu basında çıkarılan yaygara ve bu şahısların hareketlerinin Türk Ceza Kanununda ve cezaî hükümleri havi özel kanunlarda hiç bir maddeye temas etmemesine rağmen aynı solcu basında ileri sürülen fikirler 1961 tarihli T.C. Anayasası karşısında tamamen geçesizdir.

● AYASOFYA KARARNAMESİ VAKIF HUKUKUNA AYKIRIDIR

Eski vakıf hukukuna göre mescidler ebediyyen mescid kalırlar. Bunların tebdil ve tağyiri asla ve kat'a bahis konusu olamaz. Bu hususta Diyanet İşleri Eski Başkanlarından Ömer Nasuhi Bilmen'in Hukuku İslâmiye ve İstilahatı Fıkhiye Kamusu adı altında neşrettiği kamusun 1969 baskısının 5. cildinin 10. ve 11. sayfalarında ve Yargıtay eski daire başkanlarından Ali Himmet Berki'nin Vakıflar ismiyle neşrettiği kitabın 1946 baskısının 1. cildinin 121. sayfasında geniş izahat vardır. Ahkâmül Evkafın 344. meselesinde de bu hususa temas edilmiştir.

Ayasofya kararnamesinin bu hükümlere aykırılığı o kadar açık bir şekilde ortadadır ki başkaca izahata lüzum yoktur.

Vakıflar birer gaye için kurulurlar. Gayesiz vakıf olmaz. Vakfın kuruluşundaki gayenin ne olduğunu vakfı yapan şahıs tâyin eder. Buna Şartı Vâkıf denir.

Yortu, Festival ve bayramlardan seçimlere

MAYIS ayı baştan başa, adına resmen bayram denilen bir takım tatil günleriyle dolu olarak geçti. Mayıs'ın ilk günündeki komünist yortusundan devşirilen 36 kişilik cesed buketini hatırlayacaksınız. O yortu, bir sapıklığın kendi iç fraksiyon kavgası olduğu için tez unutturuldu, matbuat tarafından... Aynı matbuatın, üzerinden 50 yıl geçmesine rağmen bıı Kubilay hâdisesini veya 7 sene önceki bir Şanlı Pazar'ı unutturmamak için ne gibi tertipler peşinde olduğunu düşünüp ibret almalıyız.

Mayıs'ın ilk haftası sona ererken, güneş takvimine göre asırlardan beri milletimizin örf ve âdetlerinde bir bayram coşkunluğu içinde tes'id olunan Hıdrallez merâsimlerinin resmî bayramlarla bir tanışıklığının olmayışını da düşünmeliyiz.

19 Mayıs'taki **ulusal festival** ise bir başka âlemdir. Eskî Yunan sitelerindeki sapıklıkları, bağbozumu tanrısı Dionisos şerefine tertib edilen çılgınlıkları, Roma'nın esir pazarlarındaki şehvet gösterilerini, Alman faşinglerini, Brezilya karnavallarını hatırlatan cinsten olan bu festival de millî hayatımızın bağrına saplanmış bir hançerdir.

Ve, çok şükür, bu yılki festivalde, milletimiz yeniden asîl bir 19 Mayıs şahlanışı gösterdi, 58 sene öncelerdeki o karanlık dış baskı ve işgal güçlerine karşı kıyâm edişi gibi, başına gelen bunca felaket ve uğradığı zâlim ve alçak bir iç işgale karşı, ilk olarak bu yıl fevkalâde asîl bir tavırla stadyumları bomboş bıraktı, şahısperestleri, devrim hecmelilerini kudurttu.

Ve, ibret alınmalıdır ki, stadyumların bomboş kalmasına, bu asîl aksülâmele alkış tutması gereken, bu hadiseye tercüman olması gereken, adı **muhafazakâra** çıkmış bir takım varakpâreler elem duydular, ızdıraplarını haykırdılar. Bilhassa son aylar boyunca mason localarına kiralanmış veya menfaatlerini baştâcı etmiş olanların kalemleriyle Türkiye'deki İslâmî hrekete hücum üstüne hücum tazeliyenlerin gazetesi TERCÜMAN, boş stadlar karşısında acıklı feryâdlar yükseltti; **«namuslu insanların en az namussuzlar kadar cesur olması lâzım geldiğine işaret ederek,»** stadlarda hâdise olacağı fısıltısından milletin korkarak gelmeyişini tenkid etti, stadlara gidenleri **namuslu** ilân etti. İşte bu tip alçak bir muhafazakârlık, neyin muhafaza edilmek istendiğini de en ibretli şekilde belgeledi!

Halbuki gerçek şudur ki, bu seneki bu, **(çok affedersiniz) baldır-bacak festivaline** milletin katılmayışı, aslında **korku değil, bir millî şahlanıştır;** İffetsizliğe karşı; evlâdını çırıl - çıplak harâlara sürüklercesine meydanlara çıkarmaya zorlayan resmî güçlere karşı asîl bir karşı koyuştur! Ve bu sayede, gelecek senelerde bu iffetsizlik gösterileri inşallah tamamiyle **defedilecektir!**

Bütün bunları Millî mücadelenin **askerî** liderlerinden **biri adına icra** edenlerin **gardrob devrimbazlarının başlarına** dünyaları **elbette yıkılacaktır. Bir milleti elli yıldır ezdiler - ezdiler, posasını çıkardılar, ve artık millet kaybedeceği yeni bir şeyi kalmadığını idrâk edip, inancına, istiklâl haysiyet ve şeref anlayışına uygun bir şekilde kıyâma kalkıyor.**

Bu millet, birgün kendinden olmayan bütün kıymet hükümlerini ve resmî mitoslarını tarihin karanlık dehlizlerine fırlatıp atacaktır, elbette.. Bu fırlatılacaklardan birisi de yine **bayram** diye kutlanacak bir başka kanlı hadisedir, **27 Mayıs** gece baskınının 17 nci **sene-i devriyesidir.**

Bu bayram milleti bölücüdür, kaldırılmalıdır. Üstelik, millî hâkimiyetin kayıtsız - şartsız millete ait bir hak olduğu yaftasına da âlenen indirilen bir şamardır, bu.. Çünkü, milletin reyleriyle seçilmiş insanların, kendilerine milletin silâhları emanet edilmiş olan bir takım cuntacılarca, verdikleri sözlere ihanet ederek devrilmesinde kutlanacak bir şey yoktur! Bu memlekete **10 yıl** hatasıyla - sevabıyla **hizmetler** sunmuş bir Menderes ve iki güzîde arkadaşını iktidar koltuğundan uzaklaştırıp, darağacında sallandırmanın **bayram** olarak kutlanacak bir tarafı yoktur! Bu hal, milletimizin vefâ duygularına ve düşene tekme vurmamak şeklindeki asil karakterine asla uymaz!

Buna rağmen, halâ 17 yıldır milletin karşısına erkekçe - mertçe çıkıp ondan rey dahi istemiyecek kadar bedbaht üçbuçuk kişilik bir cunta kadrosunun yaptığı bir eylemi bütün bir orduya mâl olmuş gösterip, orduyla millete **gözdağı** vermek hevesleri bir alçaklıktan başka bir şey değildir. Kendilerine **tabiî senatör** adını verip utanmadan, 17 yıldır bu fâkir milletin hazinesinden zıkkımlananların bu iğrenç hallerini **halâ** bir **bayram** diye **yutturmaya** kalkışmanın milletle alay etmekten başka bir şey olmadığını aklı başında herkes düşünmeli ve başta, **27 Mayıs sabahı ihtilâl** karşısında tarafsız ve kararsız kaldığı için Moskova'ya postalanan zamanın Deniz Kuvvetleri Komutanı, şimdiki Başkan Korutürk olmak üzere herkes bu 27 Mayıs hareketinin bütün izlerini; **siyasî** hayatımız üzerinde bir umacı gibi ç lanmış vaziyette bekletilen bu **27 Mayıs fobisini** mutlaka bertaraf etmelidirler!

Hattâ öyle ki, **Menderes, Zorlu** ve **Polatkan** dışında herkes, resmen, kanunlar karşısında temize çıkmışken, idâma mahkûm olan 15 kişi içinden **mason** olmayan sadece bu üç kişi hakkında idam hükmünün infaz edilmesi bir yana, halâ hatıralarında ve alınlarında kanunlara göre **bir vatan haini** lekesi taşımaları **hür vicdanların** kabul edemiyeneği bir iğrenç töhmettir. Üstelik bu hal, güç günlerde bulunan, birliğe, kardeşliğe muhtaç bir Türkiye'nin gerçekleriyle de bağdaşmaz, insanlıkla da... Ve Süleyman bey ve avanesi yıllarca **binek taşı** olarak kullandıkları **Menderes** ismini istismar etmeye devam ederler ama, bu acı gerçeği düşünüp, şu 27 Mayıs'ı bir hükûmet kararnamesile bayramlıktan **alaşağı** etmeyi akıl edemezler, bu işlerine de gelmez!.

Ama, bundan bütün millet zarar görmekte.. 10 gün sonra sandık başına gidecek olan bir millet reylerinin itibar ve saygı göreceğine inanmak için bu **kanlı beliyye**'nin bütün kalıntılarının temizlenmesini beklemekte haklıdır. 12 Mart bile üç sene tasfıyeye uğramışken, Ordu bir karşı tavır takınmamıştır; kaldı ki, 17 sene önceki bir emr-i vakîyi himâyeye çalışsın!.

Mayıs ayında milletimizin kabul edebileceği, kendi asliyetine yaraşır biricik bayram ancak ve ancak köhne Bizans'ı kubura **fırlatan kutlu fetih hâdisesinin** cereyan ettiği gün olan, **29 Mayıs'tır.**

Milletimizin hortlayan Bizans'ı yeniden gayya kuyusuna fırlatmak için eline geçen **5 Haziran** seçimlerinde Hakk'ın yolunu, inancının yolunda gitmek hassasına en fazla sahip olanları seçmek bir dikkat göstermesi gerekmektedir. Yoksa, gayya kuyusuna düşecek olan kendisi olacaktır!

Hayırlısını dilemek elbette vazifemiz ama, şerri defetmek için Hakk'a istinad etmek, hayırlısını dilemekten de önde gelen birinci vazifemiz!..

AYASOFYA CÂMİİ

Şartı Vâkıfa sebepsiz yere riayetsizlik vakıf hukukunu ihlâl eder ve yeni vakıf yapmak isteyen şahısların vakıf yapmalarını engeller. Ahkâmül Evkafın beşinci faslında 165 - 177. meselelerde bu husus etraflıca incelenmiştir.

Ayasofya kararnamesi ile Fâtih Sultan Mehmed'in vakıf şartlarına muhalefet edilmiştir. Zira onun şartı Ayasofya'nın câmi olarak ibadete açık olması ve ayrıca orada vakfiyede yazılı bulunan diğer ibadetlerin de icrasıdır.

AYASOFYA KARARNAMESİ BAKANLAR KURULUNDA KABUL EDİLDİĞİ TARİHTE TÜRKİYE'DE MER'İ BULUNAN TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINA VE KANUNLARA AYKIRI OLDUĞU GİBİ O TARİHTEN SONRA ÇIKAN KANUNLARA DA AYKIRIDIR

● AYASOFYA KARARNAMESİ 2762 SAYILI VAKIFLAR KANUNUNA AYKIRIDIR

Ayasofya Kararnamesinin Bakanlar Kurulunda kabul edildiği 24.11.1934 tarihinden sonra 5.6.1935 tarihli ve 2762 sayılı Vakıflar Kanunu 13.6.1935 tarihli Resmî Gazete'de neşredilmiş ve 14.12.1935 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kanunu Medenînin Sureti Mer'iyet ve Şekli Tatbikine dair 864 sayılı kanunun 8. maddesinde bahsedilen tatbikat kanunu bu kanundur. Ayasofya kararnamesi 2762 sayılı Vakıflar Kanununa da tam bir aykırılık göstermektedir.

2762 sayılı Vakıflar Kanununun mevzu ile ilgili maddeleri şunlardır:

Madde : 4 — Umum müdürlük :

a. Vakıfları idare ve temsil eder.

b. Vakıf malları ve mimarî veya tarihî değeri olup idaresi vakfa ait olan eserleri muhafaza ve imar eder.

c. Vakfa ait müesseseleri gayelerine göre yaşatır.

● AYASOFYA KARARNAMESİ 6570 SAYILI KANUNA AYKIRIDIR

18.5.1955 tarihli olan ve 27.5.1955 tarihinde neşredilen 6570 sayılı kanunun birinci maddesinin ikinci fıkrası şu hükmü ihtiva etmektedir:

Mabedler kiraya verilemez ve İBADETHANE HARİCİNDE HİÇ BİR İŞ İÇİN DE KULLANILAMAZ.

Ayasofya kararnamesinin bu hükme aykırılığı da açıkça görülmektedir. Ayasofya Câmii, câmi olmaktan çıkarılmış ve müzeye kalbedilmiştir. Bunun Türkiye Cumhuriyeti anayasalarına ve Türkiye'de mer'î kanunlara aykırı olduğu ve bunlardan hiç bir dayanağa sahip b unmadığı bahis konusu anayasa ve kanunlardan bahsederken açıklanmıştır. Burada Ayasofya kararnamesinin bu kanunlardan bir diğerine aykırılığı gösterilmektedir. Diğerleri Ayasofya kararnamesinin hükümsüz ve geçersiz olduğunu; lâzimülicra olmadığını ve tatbikinin suç teşkil edeceğini tam bir kesinlikle ortaya koymakla beraber sadece 6570 sayılı kanunun bahis konusu hükmü dahi Ayasofyanın derhal cami olarak ibadete açılması için kâfidir. Türkiye'de mevcut hukuk sistemine bu kadar aykırı, bu derece zıt bir Bakanlar Kurulu Kararnamesinin bu güne kadar yürürlükte kalması çok düşündürücüdür. Aslında bahis konusu kararname Bakanlar Kurulunda kabul edildiği andan itibaren geçersizlik ve hükümsüzlükle mualleldir. Bunlar yukarda izah edilmiştir. Ayasofya'nın câmi olarak ibadete açılması Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının ve Türkiye'de mer'i olan kanunların icabıdır.»

---

(1) Abdullah Mehmed Çalışkan, Ayasofya Camii meselesinin etrafındaki gerçek, Tüdav neşriyatı, 1976

islâm yazısı'na dair

İslâm yazısı'nın menşei ve intişarı 10

RIFKI MELÛL MERİÇ

Harflerden onu basit ve ikisi (ا) harfile mürekkeb olarak Ârabî (Kamerî) Ay isimlerini göstermek üzere de kullanılır:

رجب = ب - Receb, جمادی الاخره = ج Cemâziyelâhir, جمادی الاولی = جا Cemâziyelevvel, ذی الحجه = ذ - Zilhıcce, ذی القعده = ذا Zilkade, ربیع الاخر = ر Rebîulâhir, ربیع الاول = را - Rebîulevvel, شعبان = ش - Şâbân, صفر = ص - Safer, شوال = ل - Şevval, محرم = م - Muharrem, رمضان = ن - Ramazan.

Bu kısâltma (مقطعات - Abréviation) ların diğer Scolastique ilimlerle ulûm-ı garibe (Sciences occultes) de de kullanıldığını biliyoruz, meselâ (ا) Elif harfi, اول - Evvel kelimesine, علم اسرار حروف - İlm-i Esrâr ı Hurûf da عناصر اربعه - Anâsır ı Erbaa dan نار - Nâr'a delâlet eder (علمای مشارق - Ulemâyı meşârık'a yâni Şark âlimlerine göre حروف ناریه Hurûf-ı Nâriyye ا ه ط م ف ش ذ ، علمای مغارب - Ulemây-ı Megârib'e yâni Garb âlimlerine göre de ا ج ه ق ش ط ق ن harfleridir.) علم هیات - İlm-i Hey'et (Astronomie) de ثور - Sevr burcunun, علم النجوم - İlm-ün' Nücûm (Astrologie) da شرطین منزل Şartayn-i Menzil-in, منطق - Mantık' da شکل اول - Şekl-i Evvelin, تصوف - Tasavvuf' da انسان کامل İnsân ı Kâmil'in, موسیقی - Mûsiki'de "Lâ" perdesinin remzidir; حساب جمل - Hisâb ı Cümel ve زیج Zeyc'de "1" adedine, حساب جمل صغیر - Hisab-ı Cümel-i Sagir de Hisâb-ı Cümel (31) yâni Ebced Hisabı üzere واحد - Vâhid kelimesinin mecmuu olan "19" adedine ve حساب جمل کبیر - Hisâb-ı Cümel i Kebir' de الف - Elif kelimesinin Hisâb-ı Cümel üzere mecmuı olan "111" adedine delâlet eder; علم الجبر والمقابله İlm-ül' Cebr-ü ve-l' Mukabele'de Kemmiyyât-ı malûmeyi ifâde eden harflerdendir; علم الهندسه - İlm-ül'Hendese'de bir noktayı göstermek için kullanılır. (Romalılar da da harfler, aded mukabilinde kullanılmıştır: I = 1, V = 5, X = 10, L = 50, C = 100, D = 500, M = 1000 gibi. Romalılarda da harf hâlinde kısaltmalar kullanılmıştır. Meselâ, bir maznun hakkında beraet iltizam eden hâkimler, hususî bir levha üzerine "Itlak etmek" manasına gelen "Absolvere" kelimesinin ilk harfi olan "A" yı yazarlardı. Bu harfe Roma Hukukunda "Necât harfi" yahud "Itlak harfi" denirdi).

Kur'anda (الم ، الر ، عسق ، طسم ، کهیعص ، یس ، حم ، ن ، ق ...) gibi حروف مقطعه - Hurûf-ı Mukattaa, حروف فواتح - Hurûf ı Fevâtih denilen bu mukattaattan herbiri, bâzı ulemâya göre Allahın isimlerine delâlet eden kelimelerin ilk harfleridir. Bir kısım müfessirler ise Hurûf-ı Mukattaayı Rumûz ve Âyât olarak telâkki etmişlerdir. فضل الله حروفی - Fazlullah-ı Hurûfî ise, yine, bu Mukattaâtı da kendi usulüne göre tevil etmiştir.

Hasılı, harflere ve bunların terkibatına mystique manalar verilmek suretile de yazı san'atı, her san'attan daha üstün, büyük bir kıymet kazanmıştır.

---

(31) Hisâb-ı Cümel, Ebced tertibi üzere harflerin aldıkları adedî kıymetleridir ki aded yerine kullanılır. : ا = 1, ب = 2, ج = 3, د = 4, ه = 5, و = 6, ز = 7, ح = 8, ط = 9, ی = 10, ک = 20, ل = 30, م = 40, ن = 50, س = 60, ع = 70, ف = 80, ص = 90, ق = 100, ر = 200, ش = 300, ت = 400, ث = 500, خ = 600, ذ = 700, ض = 800, ظ = 900, غ = 1000.

Bu tertibden harie kalan پ ، چ ، ژ ، گ harfleri, ب ، ج ، ز ، ک kıymetindedirler. Ulûm-ı Garibede muhtelif hususat için kullanılan Ebced Hisabı, Edebiyatta da müstameldir. Harflerin adedî kıymetlerinden istifade edilip doğum, ölüm, bina, sulh, harb, zafer... tariklerini gösterir mısralar tanzim olunur. Meselâ; یکدی غالب ده جانه بغیر = 1213. gibi.

İlk hitâbe

mâni ne vardı?!... Telâkat ve ilmî nüktesebâtım ile fiilî meşguliyetlerim, siyasi hayata atılmama imkân verecek ve hatta zemin teşkil edecek bir vasıfta olduğu halde, onbeş yıldan beri acaba ne yapmış ve niçin beklemişimdir?!...

Yaptıklarım, Edirne'den Kars'a kadar bütün milletin malûmudur. Kısaca ifade etmek gerekirse, yıllardan beri sakat bir maârif sisteminin ifsad edegeldiği vatan çocuklarının sağ ve sağlam bir sûrette istikametlendirilmelerine hasr-ı nefs etmişimdir. Bu maksadla vakıf neşriyatım, -dost düşman- az çok okur yazar olan herkesin malûmudur. Bu istikamette kâfi bir hizmeti sepketmeden ortaya çıkmak istemediğim gibi, netice-i talebemimin gerçekleşmesine kifâyet edecek ölçüde kalabalıklaşmış bir imanlılar kadrosunun yetişmesine intizar eylemişimdir. O mes'ud dakikanın gerçekleşmesini süratlendirmek için de, kalem ve lisanını hak adına yalın bir kılıç gibi kullanmaktan ayrılmamışımdır. Neşriyad vesair faaliyetlerimi takip edenler için malum ve müsellem olan bu keyfiyetin tafsilâtına girmekten teeddüb ederim. Şu kadarını söyliyeyim ki; bu istikametteki faaliyetlerimin bana çileli bir ömür geçirttiğini az çok işitmiş olmalısınız.

Bu davâ için vâki faaliyetlerim sebebiyle Eskişehir Askerî Mahkemesince yedi sene hapis, beş sene amme haklarından men ve yirmi ay sürgün cezalarına çarptırıldığım ve bunun iki yıla yakın bir müddetini fiilen yattıktan sonra Millî Selâmet Partisinin husûsi gayretleriyle kurtulduğum malûmunuzdur. Şimdi M.S.P.'yi, anarşistleri affetmekle uluorta itham edenler o şartlar altında zindanda yatmanın ne demek olduğunu bilmeyen gafillerdir. Bekâra karı boşamak kolay geldiği gibi, onlar için de bizim hesabımıza konuşmak da bir beis yoktur. Unutmamak gerektir ki; bu, üserâ mübadelesi gibiydi. Üstelik biraz sonra tafsilâtını nakledeceğim üzere, anarşistlerin hapisten çıkmaları M.S.P. reyleriyle değil, anayasa mahkemesi karariyle olmuştur.

Aziz hemşehrilerim!..

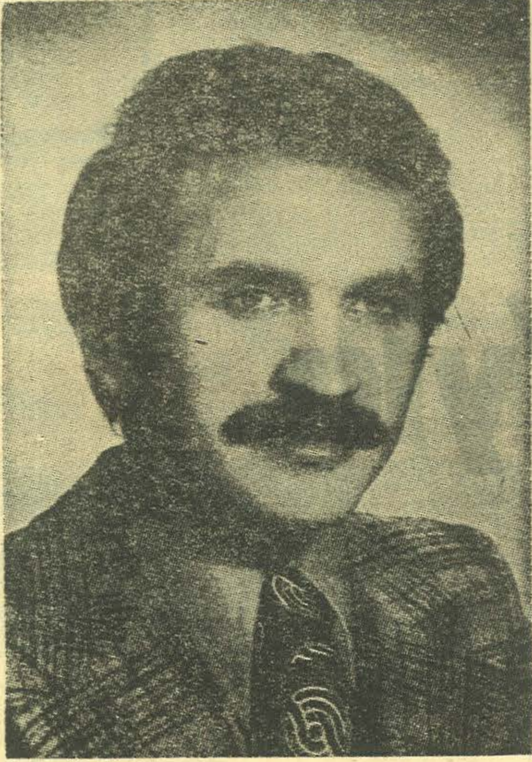
Eğer, öteden beri şahsiyet ve fikirlerine vâkıf olduğunuz bu nâcîz kardeşiniz, kırkbeş yaşından sonra siyasi hayata atılmış ve meb'us namzedi olarak huzurunuza çıkmışsa bu, îmanlıların bâtıl burçlara taarruzlarının kat'i ve nihaî zafere yaklaşmış bulunduğunu ifade eder. Bu, imanlıların, bâtılın yalçın kayalarına tırnak takarak zirveye tırmanmak üzere bulunduklarına delâlet eder. Böyle bir mevsimde, müminlerin en basit insanî haklarını dahi gasbedegelmiş bulunanlardan, mağsub haklarını söke söke geri almaya yönelmelerine bigâne kalmak, insafa sığmıyacağı cihetle, kafileye katılmış bulunmaktayım.

Bizi elli yıldan beri idare edenlerin, ne iddia ve ilân ettiklerini, buna mukabil de nasıl milletle birlikte kendilerini de hüsrana sürüklediklerini bir nebze şerh ve izah etmeye müsaadelerinizi rica ederim...

Kadir Mısıroğlu

«Muhterem başyazarımız Kadir Mısıroğlu'nun bu konuşmasının M.S.P.'yi niçin tercih eylediğini ifade eden mütebahis kısmını gelecek hafta neşredeceğiz».

SEBİL

Kadir Topbaş: MSP Artvin Meb'us namzedi...

Artvin de coştu...

MİLLİ Selâmet Partisi'nin seçim çalışmaları bütün yurtta büyük bir şevk ve heyecanla devam ediyor. MSP Artvin Meb'us namzedi Kadir Topbaş'ın da seçim mücadelesini zaferle kapatacağına muhakkak nazarıyla bakılıyor.

Namzetliği ile MSP'ye olan teveccühün biraz daha arttığı Kadir Topbaş'ın tercüme-i hâli şöyle :

1945 yılında Artvin'in Yusufeli kazasında doğdu. Yusufeli eşrafından Hüseyin Topbaş'ın mahdumudur.

İstanbul İmam - Hatip Mektebi'nde orta tahsilini ikmâl ettikten sonra İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'ne girip 1971 yılında mezun olmuştur.

Yüksek İslâm Enstitüsü'nde talebeliği esnasında Edirne'nin Meriç kazasında vâizlik yapmıştır.

Bu arada lise fark derslerini de vererek Işık Mimarlık ve Mühendislik Yüksek Okulu'na girdi ve 1974 yılında da bu ikinci yüksek okuldan Yüksek Mimar Mühendis olarak mezun oldu.

Serbest Mimar ve Mühendislik yaparken bir taraftan da Çekmece Lisesi ve Zeytinburnu İmam - Hatip Mektebinde bir müddet hocalık yapmıştır.

Kadir Topbaş MSP teşkilâtı kurulduğundan bu yana da İstanbul Beyoğlu İlçe İdâre Hey'eti'nde faâl âzâ olarak çalışmakta idi.

(Baştarafı 5. Sayfamızda)

arz-ı malûmat edeyim. Zannedersem takrire sâik olan sebep, Mecliste görülen halet-i rûhiyedir. Öyle hissediyorum ki; Haydar Bey kardeşimizin buradaki sözü sû-i telâkkiye uğramıştır. Bu halde bendenizin de dâhil olduğum halde hep müteessifiz. Bu teessürle müzâkeratı devam ettiremiyeceğimizi görüyorum. Binâenaleyh görüşelim, sükûnet-i dem hâsıl olsun. Bu iş memlekete ve millete nâfi' (faydalı) ve muvafık olarak çıksın. (Pek alâ muvafık sesleri)

***REİS-İ SÂNİ BEY** — Teklifi kabûl edenler ellerini kaldırsınlar (Eller kalkar) Kabûl edildi efendim.*

***BİR SES** — Biraz daha uyuyacak...*

***ALİ ŞÜKRÜ BEY (Trabzon)** — Uyuyacak.. Parlamanto dalaverası.*

***EMİN BEY (Erzincan)** — Bütün bu fesatların menbaı sensin... (Gürültüler)*

«Gürültünün şiddetlenmesi üzerine celse cumartesi ictima' edilmek üzere tatil olundu (48).

(48) Zabıt Ceridesi C. 2 sh. 179 ve d.

(Devamı var)

سبيل
Sebil
herşey hak için

Haftalık, tarafsız, siyâsî, edebî tarihî gazete ● Yıl: 2, Sayı: 74
fiyatı 5 lira (yurtdışı bir misli)
Başyazarı ve Mes'ul Müdürü
Kadir MISIROĞLU
Umumî Neşriyat Müdürü:
Yılmaz YALÇINER
İdarehâne adresi: Vilâyet Han Kat: 3, No: 204 — İstanbul
Telefon: 28 38 96
Posta Çeki nu: 97 446
Dizgi: Sebil Matbaası,
Baskı: Fazilet Matbaası

Sebil

Everything
Devoted to the Truth (HAQQ)
An independent Muslim, Historical, Political and Literary Weekly.
P.O. BOX: 808
Istanbul — TURKEY
Representative of
Germany A. Rüştü BANAZ — Hasan DAMAR 33 Braunschweig Ekbert Str. 24 ● Postscheckonto nr. 37938-300 Hannover
Telefon: 0531-85033

● ABONE:
Yıllık abone bedeli 200 lira, altı aylık 100 liradır. Yurt dışı abone bedeli bir misli alınır. Yurt dışından (Avrupa'dan) abone olmak isteyenler, yukarıdaki adresleri kaydedilen Almanya temsilcilerimize müracaat ederler. Yurt içinden abone olacaklar abone bedelini Posta Çeki nu: 97 446'ya havale ile vaziyeti idarehanemize bildirirler.

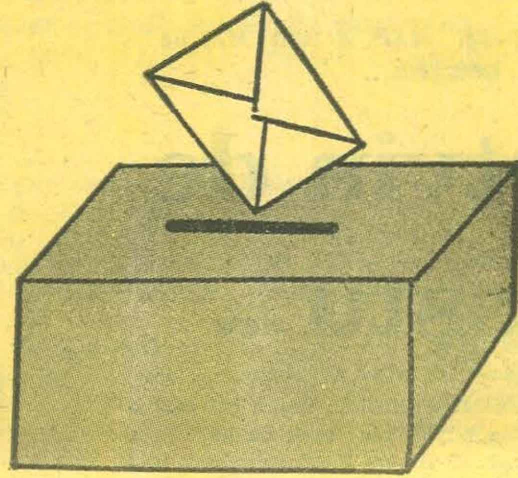
● İLÂN:
Neşriyatımıza aykırı görülen ilânlar alınmaz. İlânların siyah - beyaz sütûn santimi 50 liradır. Kitap ilânlarında tenzilât yapılır. Arka kapak için dört renk ilân tam sayfa (üç sütûn) 5.000 lira.

● DAĞITIM:
Ukaz Dağıtım Şirketi tarafından yapılmaktadır.

Sabah namazı'yla kalk...

SAAT 8.00 OLDUĞUNDA SANDIK BAŞINA GİT...

UNUTMA:

5 HAZİRAN'DA...

- Yanına seçmen kartını al, hattâ nüfus kâğıdını da götür, reyini kullan. Ailenden başka rey kullanan varsa -hanımın ve evlâdların- onları da beraberinde götür.
- Muhitindeki kardeşlerimize, hasta ve malûllere yardımcı ol. Rey vermenin bizim için olan ehemmiyetini anlat. Mümkün ise onlarla birlikte sandık başına git.
- Sandık başında her partiden bir temsilci bulunur. MSP temsilcisi kim, sor, öğren ve tanış. MSP temsilcisi yoksa ve eğer vaktin varsa, bir kenarda sessizce olup bitenleri takib et. Bir yolsuzluğa şâhid olursan, sandık başkanı olan kimseye bir vatandaş olarak ikazda bulun. Sözüne aldırış etmezse, münakaşaya girişme. En yakın MSP teşkilâtının idarecilerini vaziyetten haberdar etmekle iktifa et.
- Reyini kullandıktan sonra, fırsat buldukça, akşam saat 17.00'ye kadar ara-sıra sandık başına git. Ve eğer mümkün ise saat 17.00'den sonra başlayacak olan reylerin sayımında muhakkak bulun. Rey sayımını her vatandaş takibedebilir. Reyler sayılıp zabıt tutuluncaya kadar orada kal.

Sebil

ARA-SIRA KONTROL ET !

